

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

ΚΑΛΕΝΔΡΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ

A.M.: 10971

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Άννα – Μαρία Μουζά – Λαζαρίδη

Σέρρες, Μάρτιος 2022

Δήλωση μη λογοκλοπής και ανάληψης προσωπικής ευθύνης Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι αποκλειστικός συγγραφέας της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας, για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς στην εργασία αυτή. Έχω αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε βάσει επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην πτυχιακή μου εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης του προπτυχιακού τίτλου, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας.

Όνομα & Επώνυμο Συγγραφέα:

ΚΑΛΕΝΔΡΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ

Υπογραφή (Ολογράφως, χωρίς μονογραφή) :

Ημερομηνία (Ημέρα – Μήνας – Έτος) :

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στα πλαίσια της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας μας στόχος είναι να διερευνήσουμε τις απόψεις των φοιτητών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Σερρών (Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος), εάν η εκπαίδευση με την μέθοδο εξ' αποστάσεως στο Πανεπιστημιακό Ίδρυμα, η οποία άλλαξε εν όψη πανδημίας covid-19 από εκπαίδευση με φυσική παρουσία έξαφνα διαμορφώθηκε σε εκπαίδευση εξ' αποστάσεως, είναι πιο εύκολη και λειτουργική για αυτούς. Εάν η εκπαίδευση με την μέθοδο της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης επηρέασε τις σπουδές τους, την μελέτη τους και την πρόοδο στην εξεταστική τους.

Τέθηκε το ερώτημα ενόψει της νέας πραγματικότητας εκπαίδευση εξ' αποστάσεως εάν οι φοιτητές οργανώθηκαν και μελέτησαν περισσότερο, ώστε να καταφέρουν να επιτύχουν βαθμολογίες υψηλότερες σε περισσότερα μαθήματα από ότι κατάφερναν με φυσική παρουσία, ακόμα εάν η τηλεκπαίδευση διευκόλυne την παρακολούθηση μαθημάτων προηγούμενων εξαμήνων. Θα θέλαμε να εξετάσουμε την άποψη των φοιτητών (σε ποσοστό) εάν προτιμούν την εκπαίδευση με φυσική παρουσία ή με τηλεκπαίδευση.

Αρχικά γίνεται αναφορά στον covid-19 τι είναι, γιατί χαρακτηρίστηκε πανδημία και τι επιπτώσεις είχε στην καθημερινότητα των φοιτητών και στις σπουδές τους την τρέχουσα περίοδο που ξέσπασε αναγκάζοντάς τους να ζήσουν μια πρωτόγνωρη «καραντίνα» και πως αντιμετωπίστηκε ώστε να μην επηρεαστεί η εκπαίδευση τους, ώστε να μην χαθούν μαθήματα ή ολόκληρα εξάμηνα.

Στην συνέχεια αναλύουμε τι είναι τηλεκπαίδευση, την ασύγχρονη και σύγχρονη εκπαίδευση μέσω πλατφόρμας e-learning και zoom, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα αυτών, τον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων με διάφορες μεθόδους πχ. ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ασκήσεις μέσω πλατφόρμα του exams, με προφορικές εξετάσεις μέσω της πλατφόρμας zoom (με ανοιχτή κάμερα και μικρόφωνο έχοντας την συγκατάθεση των φοιτητών) και τέλος τις απόψεις τους για την όλη πρωτόγνωρη κατάσταση, εμπειρία που απόκτησαν.

Συμπερασματικά παρουσιάζουμε στην έρευνα η οποία διεξήχθη μέσω ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα με τις απόψεις των φοιτητών που έχουν ως αποτέλεσμα την θετική αντιμετώπιση των νέων πραγμάτων μάθησης, αλλά και την πεποίθηση τους ότι θα ξαναγυρίσουν στα φοιτητικά έδρανα, όπως και επράχθη το χρονικό διάστημα που παρουσιάζεται η έρευνα αυτή με τα ανάλογα αυστηρά μέτρα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ COVID-19	
1.1 Τι είναι ο covid-19 και γιατί χαρακτηρίστηκε πανδημία	5
1.2 Η πανδημία του covid-19 και η επιρροή στην εκπαίδευση των φοιτητών	7
1.3 Υγειονομικά μέτρα πανδημίας και αλλαγές	9
1.4 Οι αλλαγές στην εκπαίδευση των φοιτητών	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΑΠΟΨΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
2.1 Τι είναι τηλεκπαίδευση	14
2.2 Ασύγχρονη εκπαίδευση – χρήση του elearning	17
2.3 Σύγχρονη εκπαίδευση με πλατφόρμες του zoom	18
2.4 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της τηλεκπαίδευσης	20
2.5 Εξετάσεις μαθημάτων μέσω τηλεδιάσκεψη	24
2.6 Απόψεις φοιτητών	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	
3.1. Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας	26
3.2. Η περιγραφή του δείγματος	26
3.3 Το ερωτηματολόγιο ως ερευνητικό εργαλείο	27
3.3.1. Α' Μέρος του ερωτηματολογίου: Δημογραφικά στοιχεία	29
3.3.2. Β' Μέρος του ερωτηματολογίου: Τηλεκπαίδευση ως εκπαίδευση	32
3.3.3. Γ' Μέρος του ερωτηματολογίου: Η άποψη των φοιτητών	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	
4.1 Συμπεράσματα της έρευνας και προτάσεις για το μέλλον	39
4.2. Περιορισμοί και αδυναμίες της έρευνας	39
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	42

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τεράστια άλματα στην τεχνολογία έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια, ο 21ος αιώνας είναι αυτός ο οποίος αλλάζει τις αντίληψεις για την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και προσφέρει στην καθημερινότητα μας περισσότερες ευκολίες, φυσικά η εφαρμογή της τεχνολογίας δεν ήταν δυνατόν να μην επηρεάσει τον χώρο της εκπαίδευσης. Ο περιορισμός της διασποράς ενός ίου ήταν το έναυσμα για την εφαρμογή όλων αυτών των αναπτυγμένων νέων εφαρμογών και τεχνολογιών.

Στην πτυχιακή μας εργασία αρχικά θα ορίσαμε ποιος είναι ο ιός covid-19, από πού προήλθε και γιατί χαρακτηρίστηκε πανδημία, γιατί λήφθηκαν τόσο σκληρά μέτρα σε σημείο να κλείσουν τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, κάτι που δεν έχει ξανασυμβεί τουλάχιστον τα τελευταία 30 χρόνια, ώστε να αποφασίσουν να πραγματοποιηθούν τα μαθήματα με εκπαίδευση εξ αποστάσεως, τέλος θα δούμε εάν αυτό το μέτρο λειτούργησε υπέρ των φοιτητών μη χάνοντας μαθήματα, όλο το εξάμηνο και αν επηρέασε την πρόοδο της εκπαίδευση τους.

Στην συνέχεια θα αναλύσουμε τον ορισμό της τηλεεκπαίδευσης, την ασύγχρονη και την σύγχρονη τηλεεκπαίδευση, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της, την άποψη των φοιτητών ως προς την προτίμηση τους, μαθήματα με τηλεεκπαίδευση ή δια ζώσης εκπαίδευση, άραγε προσαρμόστηκαν εύκολα με αυτήν την απόφαση του Κράτους. Ακόμη συμφωνούν ότι ήταν σωστό μέτρο για τον περιορισμό της πανδημίας ή από τις απαντήσεις τους συμπεραίνετε ότι έχουν άλλη τοποθέτηση απόψεων για αυτό το θέμα.

Έπειτα πραγματοποιώντας στατιστική έρευνα, αποστέλλοντας σε φοιτητές και φοιτήτριες, ηλεκτρονική αλληλογραφία (email) το ερωτηματολόγιο που συντάξαμε, συλλέξαμε στατιστικά στοιχεία, βγάλαμε κάποια συμπεράσματα και μ' αυτόν τον τρόπο απαντήσουμε τεκμηριωμένα στα παραπάνω ζήτημα που προέκυψαν για πρώτη φορά στην χώρα μας.

Τέλος τα συμπεράσματα που εξάγαμε τα παρουσιάζουμε ύστερα από ένα αρκετά ικανοποιητικό δείγμα συμμετοχής φοιτητών, όπου στην αρχή αυτής της πανδημίας και στην περαιτέρω εξέλιξή της έχει αλλάξει την ζωή τους, την καθημερινότητά προσαρμόζοντας τους σε νέα δεδομένα που δεν έχει ζήσει η χώρα άλλη φορά, γι' αυτό και δεν μπορούν να την διαχειριστούν με πλήρη ορθότητα, οπότε ανάλογα με στατιστικές αναλύσεις ενεργούν και πορεύονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ COVID-19

1.1 Τι είναι ο Κορωνοϊός (covid-19) και γιατί χαρακτηρίστηκε πανδημία

Οι κορωνοϊοί είναι μία ομάδα ιών που συχνά προκαλούν κατά κανόνα ήπιες αναπνευστικές λοιμώξεις στον άνθρωπο και στα ζώα. Οι περισσότεροι άνθρωποι μολύνονται με κορωνοϊούς τουλάχιστον μια φορά στη ζωή τους, έχοντας ήπια έως μέτρια συμπτώματα κοινού κρυολογήματος. Σπάνια κάποιος κορωνοϊός μεταλλάσσεται και εξαπλώνεται από τα ζώα στους ανθρώπους, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν με τους ιούς sars (2003) και mers (2012). Όταν ένας νέος ιός προσβάλλει τους ανθρώπους, κανείς δεν έχει ανοσία και όλοι μπορεί να προσβληθούν. Η ευρεία αυτή εξάπλωση του ιού είναι και ο λόγος που έχει προκληθεί παγκόσμια ανησυχία και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε τον covid-19 ως πανδημία στις 11 Μαρτίου 2020.

Ο ιός και η ασθένεια του κορωνοϊός (covid-19) εντοπίστηκε για πρώτη φορά στην πόλη Γουχάν της Κίνας στα τέλη του 2019 και έγινε γνωστή από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας στις 31 Δεκεμβρίου 2019, ως σοβαρή αναπνευστική λοίμωξη η οποία αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα είναι θανατηφόρα και η εξάπλωση της είναι ραγδαία.

Η διασπορά του ιού άρχισε στην Ευρώπη με χώρα υποδοχής την Ιταλία, στη συνέχεια εξαπλώθηκε σε μικρό χρονικό διάστημα παντού σε όλη την Ευρώπη και στην χώρα μας, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια επιτροπή λήψεων αποφάσεων ο ΕΟΔΥ για να αντιμετωπίσει αυτό το νέο φαινόμενο που ήρθε στην χώρα μας και θεωρείται απειλή κατά την ανθρώπινη υγεία.

Ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, ο οποίος είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), που ιδρύθηκε με το Ν. 4633/2019 και υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, σκοπός του είναι η παροχή υπηρεσιών, που συμβάλλουν στην προστασία και βελτίωση της υγείας και την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης του πληθυσμού, ενισχύοντας την ικανότητα του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ιδιαιτέρως των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των απειλών κατά της ανθρώπινης υγείας από μεταδοτικά νοσήματα μέσω της έγκαιρης ανίχνευσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των κινδύνων, αναφοράς και κατάθεσης επιστημονικά τεκμηριωμένων προτάσεων και μέτρων παρέμβασης.

Τι είναι πανδημία και γιατί χαρακτηρίστηκε έτσι?

Με την πιο κλασική έννοια, όταν μια επιδημία εξαπλωθεί σε πολλές χώρες ή περιοχές του κόσμου, θεωρείται πανδημία. Ωστόσο, ορισμένοι επιδημιολόγοι κατατάσσουν μια κατάσταση ως πανδημία μόνο όταν η ασθένεια παραμένει σε ορισμένες από τις πρόσφατα πληγείσες περιοχές μέσω τοπικής μετάδοσης. Για να το καταδείξουμε, ένας άρρωστος ταξιδιώτης με covid-19 που επιστρέφει στις ΗΠΑ από την Κίνα δεν κάνει την πανδημία, αλλά μόλις μολύνει λίγα μέλη της οικογένειας ή φίλους, υπάρχει κάποια συζήτηση προς αυτήν την κατεύθυνση.

Εάν προκύψουν νέα τοπικά κρούσματα, οι επιδημιολόγοι θα συμφωνήσουν ότι οι προσπάθειες για τον έλεγχο της παγκόσμιας εξάπλωσης απέτυχαν και θα αναφερθούν στην αναδυόμενη κατάσταση ως πανδημία. Ο φονικός ιός έχει εξαπλωθεί σε πολλές χώρες στον κόσμο, με πάνω από 124,775

κρούσματα, και έχει προκαλέσει τον θάνατο σε 4,585 άτομα. Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι ο αριθμός των κρουσμάτων covid-19 εκτός Κίνας αυξήθηκε δραματικά και οι χώρες που επηρεάζονται τριπλασιάστηκαν, συνεπώς τα κρούσματα από τον ιό δε θα μπορούσαν να θεωρηθούν επιδημία διότι «πλήττει» την πλειοψηφία των χωρών του κόσμου πλέον, με πολλά κρούσματα τα οποία αυξάνονται συνεχώς και επιφέρουν πολλούς θανάτους.

Ο επικεφαλής δρ. Τέντρος Αντανόμ Γκεμπρεγιέσους, του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ) για το κορωνοϊό τόνισε ότι η λέξη «πανδημία» δεν πρέπει να χρησιμοποιείται «ελαφρά τη καρδία ή απρόσεκτα», είναι μία λέξη που μπορεί να προκαλέσει ανεξέλεγκτο φόβο ή την αδικαιολόγητη παραδοχή ότι δεν υπάρχει λόγος να πολεμούμε πια, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω θανάτους. Πάντως, η αναβάθμιση του κορωνοϊού σε «πανδημία» δεν αλλάζει κάτι όσον αφορά στην αποστολή του Π.Ο.Υ και την εκτίμησή του για τον κίνδυνο του κορωνοϊού. Με αυτόν τον τρόπο άρχισε η ιστορία μιας μεγάλης αλλαγής στην καθημερινότητα όλου του κόσμου και φυσικά των φοιτητών.

Ο Γκεμπρεγιέσους έκανε λόγο για μία κρίση που επηρεάζει όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η συντριπτική πλειονότητα των κρουσμάτων όπως έλεγε ο πρόεδρος του Π.Ο.Υ εντοπιζόταν σε τέσσερις χώρες: την Κίνα, τη Νότια Κορέα, την Ιταλία και το Ιράν. Στην Κίνα και τη Νότια Κορέα μάλιστα η επιδημία του κορωνοϊού έχει αρχίσει να περιορίζεται. Είναι χαρακτηριστικό πάντως ότι η Νότια Κορέα είχε λιγότερη αύξηση αριθμού νεκρών σε σχέση με την Ιταλία.

Στην Ιταλία, τα πράγματα ίσως να εξελίχθηκαν τόσο άσχημα επειδή υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό πληθυσμού που η ηλικία του ξεπερνάει τα 65-70 έτη και γνωρίζουμε ότι οι μεγαλύτερες ηλικίες άλλωστε είθισται να έχουν συγχρόνως και άλλα επικείμενα προβλήματα υγείας. Η ανακοίνωση του Π.Ο.Υ και η μετατροπή του προσδιορισμού από «επιδημία» σε «πανδημία» ήταν αποτέλεσμα των κρουσμάτων, του αριθμού των χωρών που προστίθονταν καθημερινά και των θανάτων που έχουν σημειωθεί παγκοσμίως. Αυτός ήταν ο κύριος λόγος που χαρακτηρίστηκε πανδημία από τον οργανισμό υγείας, ο οποίος μέσω ειδήσεων, τηλεοπτικών ενημερωτικών δελτίων και τηλεοπτικά σποτ ανακοίνωσαν τα συμπτώματα για να προστατευτεί ο κάθε πολίτης λαμβάνοντας κάποια μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσής του αλλάζοντας οριστικά την καθημερινότητα μας και των φοιτητών.

Θα αναφερθούμε επιγραμματικά στα συμπτώματα αυτού του ιού τα οποία ποικίλουν. Γνωρίζουμε τα πιο ευρέως γνωστά συμπτώματα τα οποία είναι: ο πυρετός, ο ξηρός βήχας και η σωματική εξάντληση και κόπωση. Λιγότερο συχνά συμπτώματα είναι: η απώλεια γεύσης, η απώλεια μυρωδιάς, η ρινική συμφόρηση, η επιπεφυκίτιδα, ο πονόλαιμος, ο πονοκέφαλος, ο πόνος στους μύες ή στις αρθρώσεις, τα δερματικά εξανθήματα, η ναυτία ή ο εμετός, η διάρροια, τα ρίγη και η ζάλη.

Σε περίπτωση σοβαρής εξέλιξης της νόσου τα συμπτώματα περιλαμβάνουν δυσκολία στην αναπνοή, απώλεια όρεξης, σύγχυση, επίμονο πόνο ή πίεση στο στήθος και υψηλό πυρετό, άνω των 38°C και λιγότερο συχνά συμπτώματα είναι: η σύγχυση, η μειωμένη συνείδηση, η ανησυχία, η κατάθλιψη, οι διαταραχές ύπνου, πιο σοβαρές και σπάνιες νευρολογικές επιπλοκές.

Άτομα όλων των ηλικιών που παρουσιάζουν πυρετό και βήχα, δύσπνοια, πόνο στο στήθος, θα πρέπει να αναζητήσουν αμέσως ιατρική περίθαλψη. Η περίοδος επώασης του ιού, μέχρι την εμφάνιση της ασθένειας, κυμαίνεται έως 14 ημέρες, με διάμεσο χρόνο τις 5 ημέρες και το 97.5% των ατόμων που θα εμφανίσουν συμπτώματα επώασης έως 11 ημέρες από την μόλυνση, ακόμη υπάρχουν σπάνιες περιπτώσεις που πιθανώς να εμφανίσουν συμπτώματα μετά τις 14 ημέρες. Από τα άτομα που θα εμφανίσουν συμπτώματα, τα περισσότερα περίπου το 80%, θα ιαθεί χωρίς να χρειαστεί νοσηλεία. Από τους υπόλοιπους το 15% των ασθενών θα αναζητήσει νοσηλεία και θα χρειαστεί οξυγόνο, ενώ στο 5% η ασθένεια θα εξελιχθεί σοβαρά και χρειάζονται εντατική φροντίδα.

Οι επιπλοκές που οδηγούν στον θάνατο μπορεί να είναι αναπνευστική ανεπάρκεια, σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας, σηψαιμία και σηπτικό σοκ, θρομβοεμβολισμό και πολυοργανική ανεπάρκεια. Η θνητότητα των ασθενών που θα χρειαστούν μονάδα εντατικής θεραπείας κυμαίνεται από 39% έως 72% ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των ασθενών. Ο μέσος χρόνος νοσηλείας των ιαθέντων κυμαίνεται από 10 ημέρες έως 13.

Η ασθένεια Covid-19, η οποία προκαλείται από τον κορονοϊό, διαδίδεται μεταξύ των ανθρώπων κυρίως όταν ένα μολυσμένο άτομο βρίσκεται σε στενή επαφή με ένα άλλο μέσω σταγονιδίων. Ο ιός μπορεί να εξαπλωθεί από το στόμα ή τη μύτη ενός μολυσμένου ατόμου με υγρά σωματίδια τα οποία ονομάζονται «αναπνευστικά σταγονίδια» τα μεγαλύτερα, ενώ τα μικρότερα «αερολύματα».

Η διάγνωση γίνεται με την αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR), το δείγμα περιλαμβάνει ρινοφαρυγγικό επίχρισμα, στοματοφαρυγγικό επίχρισμα, πτύελα, ή υλικό αναρρόφησης από τον τραχειοσωλήνα, όταν αφορά διασωληνωμένους ασθενείς. Η ακριβής διάγνωση απαιτεί εργαστηριακή ταυτοποίηση του ιού με την ανίχνευση του γενετικού του υλικού (RNA) με την παραπάνω εξέταση. Η υποψία για τη διάγνωση θα τεθεί μέσω συνδυασμού συμπτωμάτων, παραγόντων κινδύνου και των ευρημάτων στην ακτινογραφία ή την αξονική τομογραφία θώρακα, η οποία συχνά εμφανίζει χαρακτηριστικά άτυπης πνευμονίας.

1.2 Η πανδημία του covid-19 και η επιρροή στην εκπαίδευση των φοιτητών

Ο χαρακτηρισμός πανδημίας σε μια μέρα προκάλεσε άγχος, ταραχή, φόβο για μια λοίμωξη άγνωστη που πρέπει να αντιμετωπιστεί έγκαιρα, να περιοριστεί και να εξαλειφθεί. Προληπτικά μέτρα αποτροπής της μόλυνσης από τον covid-19 περιλαμβάνουν τη κοινωνική αποστασιοποίηση, τον αερισμό των εσωτερικών χώρων, την κάλυψη του προσώπου μας όταν βήχουμε ή φτερνιζόμαστε, το σχολαστικό πλύσιμο των χεριών μας (μια διαφημιστική καμπάνια που προσπαθούσε να εισχωρήσει και στο πιο απομακρυσμένο σπίτι της χώρας για να πείσει κάθε δύσπιστο να πλένει 20” τα χέρια του – πολύ καλό και σχολαστικό πλύσιμο - ώστε να μην κολλήσει και μεταδώσει των ιό), ακόμη την αποφυγή της επαφής με το πρόσωπό μας.

Σε δημόσιους χώρους συνιστάται η υποχρεωτική η χρήση της μάσκας για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης. Μέχρι αυτή την στιγμή έχουν αναπτυχθεί και αδειοδοτηθεί τουλάχιστον 10 διαφορετικά εμβόλια κατά του covid-19, από κάποια επίσημη αυστηρή ρυθμιστική αρχή. Οι εμβολιασμοί ξεκίνησαν στα τέλη 2020 και έχουν χορηγηθεί, έως και τις 25 Απριλίου 2021, περισσότερες από 1 δισεκατομμύρια δόσεις, ενώ ο ρυθμός εμβολιασμού είναι λίγο πιο πάνω από τα 18,3 εκατομμύρια ημερησίως. Κλινικές έρευνες για την ανάπτυξη φαρμακευτικής αγωγής, που αναστέλλουν την αναπαραγωγή του ιού, βρίσκονται σε εξέλιξη.

Αυτή τη στιγμή η κύρια θεραπεία είναι συμπτωματική, η οποία περιλαμβάνει διαχείριση των συμπτωμάτων, υποστηρικτική φροντίδα και απομόνωση. Ωστόσο, παραμένουν σε απόλυτη ισχύ οι συστάσεις προς τον γενικό πληθυσμό για τήρηση των προληπτικών μέτρων προφύλαξης. Στα άτομα που υποψιάζονται ότι έχουν εκτεθεί στον ιό ή πιθανολογούν ότι είναι φορείς και έχουν ήπια συμπτώματα, να μένουν σπίτι και να αναζητούν ιατρική συμβουλή, είτε στον προσωπικό τους ιατρό, είτε στην πλησιέστερη δομή υγείας, είτε επικοινωνώντας με τον ΕΟΔΥ (Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας).

Οι παραπάνω κατάσταση φυσικά επηρέασε και το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, όπως τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, τα οποία πήραν άμεσα μέτρα για τον περιορισμό της μόλυνσης: α) αρχικά αέριζαν τις αίθουσες περισσότερες ώρες, β) κρατούσαν αποσπάσεις 1,5 μέτρο μεταξύ τους στους διαδρόμους και στα πανεπιστημιακά έδρανα, γ) το σχολαστικό πλύσιμο των χεριών έγινε καθημερινότητα και η χρήση των αντισηπτικών όπου υπήρχαν σε όλους τους χώρους - αίθουσες, τέλος η μάσκα άρχισε να εισβάλλει στην καθημερινότητα των φοιτητών στην αρχή μόνο σε κλειστούς χώρους και αργότερα παντού.

Το επόμενο βήμα ήταν το Μάρτιο του 2020 και μετά να αρχίζουν να κλείνουν τα τμήματα και τα εργαστήρια και για πρώτη φορά ήρθε η σκέψη και η υλοποίηση των εξετάσεων με μέσα τηλεκπαίδευσης, πλατφόρμες ασύγχρονης εκπαίδευσης (e-learning) και σύγχρονης εκπαίδευσης (zoom). Αυτό ήταν μια απόφαση μετά από χιλιάδες πλάνα και σχέδια για υγειονομική προστασία των φοιτητών και των καθηγητών. Στην αρχή η πανδημία δεν επηρέαζε άμεσα τους φοιτητές ως νοσούντες, αλλά ως φορείς μετάδοσης του ιού, εξίσου ανησυχητικό για ένα άγνωστο ιό ο οποίος οδηγούσε συγγενείς μεγάλης ηλικίας στο θάνατο.

Τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα κλείνουν, καλούνται σε μικρό χρονικό διάστημα να οργανώσουν τα μαθήματα και τις εξετάσεις των φοιτητών μέσω πλατφόρμας zoom ώστε να μην χαθεί το εξάμηνο προστατεύοντας το προσωπικό (διοικητικοί και καθηγητές) και τους φοιτητές υγειονομικά απέναντι στην λαίλαπα της πανδημίας που τρέχει ανεξέλεγκτη.

Έτσι προτείνεται και οργανώνεται η τηλεκπαίδευση, μέσα από μια αναβαθμισμένη πλατφόρμα του e-learning, όπου δίνεται η ύλη των μαθημάτων, η καθοδήγηση των καθηγητών, αναρτημένες διαλέξεις αυτών, οργανώνοντας τους συμμετέχοντες. Δημιουργήθηκε ένα φόρουμ επικοινωνίας μεταξύ των καθηγητών και φοιτητών ώστε να επιλύονται διάφορες απορίες επί των μαθημάτων και

μια πλατφόρμα του zoom, όπου διεξάγετε για πρώτη φορά η εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου του Ιουνίου 2020 – 2021 μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών από το σπίτι με σταθερή σύνδεση στο internet ή μέσω κινητής τηλεφωνίας, με ανοιχτές κάμερες, προφορικά ή γραπτά, με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή ασκήσεις μέσω της πλατφόρμας του exams.

1.3 Υγειονομικά μέτρα πανδημίας και αλλαγές

Με την Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. 115744/Ζ1/2020 του ΦΕΚ 3707/τ.Β/04-09-2020 για την Λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και μέτρα για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού κατά τη λειτουργία τους ορίστηκαν περιοριστικά μέτρα διασποράς του ιού.

Με το άρθρο 1 τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) τίθενται σε πλήρη λειτουργία, μετά την προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας τους, η οποία είχε επιβληθεί ως έκτακτο μέτρο προστασίας κατά του κινδύνου διασποράς της πανδημίας του κορωνοϊού έως την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους, εφαρμόζοντας τα μέτρα αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού covid-19 που ορίζονται με την παρούσα απόφαση.

Με το άρθρο 2 η χρήση μη ιατρικής μάσκας είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές, το διδακτικό και λοιπό προσωπικό, καθώς και για τους επισκέπτες εντός των Α.Ε.Ι. στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) στις αίθουσες, αμφιθέατρα, εργαστήρια και κάθε είδους κλειστούς χώρους, όπου παρέχεται κάθε είδους εκπαιδευτικό έργο,
- β) στα αναγνωστήρια, στις αίθουσες χρήσης πολυμέσων και στις βιβλιοθήκες των Α.Ε.Ι.,
- γ) στους εσωτερικούς κλειστούς κοινόχρηστους χώρους των Α.Ε.Ι.,
- δ) στους κοινόχρηστους χώρους των φοιτητικών εστιών, εστιατορίων και κυλικείων των Α.Ε.Ι.,
- ε) σε όλους τους εξωτερικούς χώρους των Α.Ε.Ι. όπου παρατηρείται ταυτόχρονη παρουσία υψηλού αριθμού ατόμων.

Από την υποχρεωτική χρήση μη ιατρικής μάσκας, εξαιρούνται οι φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό που συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που δεν είναι εφικτή η διεξαγωγή τους με τη χρήση μη ιατρικής μάσκας (π.χ. αθλήματα, χρήση πνευστών μουσικών οργάνων) καθώς και τα άτομα για τα οποία η χρήση μάσκας δεν ενδείκνυται για ιατρικούς λόγους, οι οποίοι αποδεικνύονται με τα κατάλληλα έγγραφα (π.χ. λόγω αναπνευστικών προβλημάτων). Στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που δεν διεξάγονται με τη χρήση μάσκας, απαιτείται η τήρηση απόστασης τριών (3) μέτρων των φοιτητών μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και του διδακτικού προσωπικού.

Οι φοιτητές που παραβιάζουν την υποχρέωση του άρθρου 2 ως προς την υποχρεωτική χρήση μη ιατρικής μάσκας δεν επιτρέπεται να συμμετάσχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία των μαθημάτων που διενεργούνται με φυσική παρουσία, των εργαστηρίων και των κλινικών ασκήσεων, ενώ σε περίπτωση άρνησης αποχώρησής τους παραπέμπονται αρμοδίως για την εκτέλεση πειθαρχικού παραπτώματος σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του οικείου Α.Ε.Ι.. Στους χώρους των διοικητικών υπηρεσιών των Α.Ε.Ι. εφαρμόζονται τα μέτρα που ισχύουν για τους λοιπούς φορείς του Δημοσίου Τομέα, όπως

αυτά εξειδικεύονται κάθε φορά με αποφάσεις, εγκυκλίους και οδηγίες των Υπουργείων Υγείας και Εσωτερικών.

Η εκπαιδευτική διαδικασία που αφορά στη διδασκαλία μαθημάτων και εργαστηρίων στο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό του κάθε προγράμματος σπουδών και με φυσική παρουσία των φοιτητών, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών σε κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο έως τον αριθμό πενήντα (50) ατόμων ανά τμήμα. Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας εφαρμόζεται η τήρηση αποστάσεων μεταξύ των συμμετεχόντων φοιτητών και μεταξύ αυτών και του διδακτικού προσωπικού για την αποφυγή συγχρωτισμού.

Είναι δυνατή η οργάνωση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του ίδιου μαθήματος ή εργαστηρίου σε πολλαπλά τμήματα με τον ίδιο ως άνω μέγιστο αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών ανά τμήμα. Έως τον καθορισμό του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά μάθημα, όπως αυτός θα προκύψει από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ηλεκτρονικής δήλωσης μαθημάτων, η οποία θα πρέπει να έχει περατωθεί, ακόμα λαμβάνεται υπόψη ο μέγιστος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών ανά μάθημα κατά την προηγούμενη τριετία. Σε περίπτωση που για ένα ή περισσότερα μαθήματα, ο αριθμός αυτός δεν μπορεί να υπολογιστεί με ασφάλεια μέχρι την ανωτέρω προθεσμία, τα εν λόγω μαθήματα προσφέρονται με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως.

Για τη διοργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2, απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του ανά περίπτωση αρμόδιου οργάνου σε περίπτωση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (Συνέλευση Τμήματος ή Ειδική Διατμηματική Επιτροπή ή Ειδική Διδρυματική Επιτροπή), στην οποία αναφέρεται ρητώς το σύνολο των μαθημάτων που θα παρασχεθούν με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ανά πρόγραμμα σπουδών και η απόφαση κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με το άρθρο 12 «Πρωτόκολλο διαχείρισης πιθανού ή επιβεβαιωμένου περιστατικού covid-19» με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Α.Ε.Ι. καταρτίζεται γραπτό σχέδιο/πρωτόκολλο διαχείρισης πιθανά ύποπτου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος covid-19, σύμφωνα με τις οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας, του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ), του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και την κείμενη νομοθεσία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα, κατά προτίμηση ειδικότητας που ανήκει στις επιστήμες υγείας, ανά Σχολή ή Τμήμα του Α.Ε.Ι. ή φοιτητική εστία του Α.Ε.Ι., ως υπεύθυνος για την ορθή και ενιαία εφαρμογή του σχεδίου του παρόντος, με τα στοιχεία επαφής και επικοινωνίας τους. Με επιμέλεια του Πρύτανη, η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Α.Ε.Ι., γνωστοποιείται με κάθε δυνατό μέσο προς όλους τους φοιτητές, το διδακτικό και λοιπό προσωπικό του Α.Ε.Ι. και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων καθώς και στην Εθνική Επιτροπή Προστασίας της Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Κάθε κρούσμα (φοιτητής, μέλος ΔΕΠ, μέλος του διοικητικού προσωπικού) ανακοινώνεται υποχρεωτικά στον υπεύθυνο εφαρμογής του σχεδίου/ πρωτόκολλου διαχείρισης πιθανού η επιβεβαιωμένου κρούσματος, ο οποίος προβαίνει στις προβλεπόμενες ενέργειες σύμφωνα με το πρωτόκολλο, ανακοινώνοντάς το στον Ε.Ο.Δ.Υ. ως αρμόδιο φορέα ιχνηλάτησης, και στην Επιτροπή Προστασίας Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Σε κάθε περίπτωση ύποπτου περιστατικού, γίνεται υποχρεωτικά εκτίμηση του κινδύνου για πιθανές επαφές κρούσματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές και τον Ε.Ο.Δ.Υ., υποδεικνύονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ανά περίπτωση, ενώ σε κάθε περίπτωση επιβεβαίωσης του κρούσματος πραγματοποιείται άμεσα απολύμανση των χώρων και του εργαστηριακού ή λοιπού εξοπλισμού, που ήρθε σε επαφή το κρούσμα, λαμβάνονται όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα θέσης υπό περιορισμό/καραντίνα του κρούσματος (σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις οδηγίες του Ε.Ο.Δ.Υ.) προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η εκπαιδευτική διαδικασία της ακαδημαϊκής μονάδας.

Με το άρθρο 13 «Γενικά μέτρα προστασίας» οι φοιτητές, το διδακτικό και λοιπό προσωπικό οφείλουν να τηρούν τα μέτρα ατομικής υγιεινής και συστήνεται να φέρουν μαζί τους αλκοολούχο διάλυμα για την απολύμανση των χεριών τους. Εάν κάποιος φοιτητής εμφανίσει συμπτώματα υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα τους διδάσκοντες των μαθημάτων, στα οποία συμμετείχε, τον υπεύθυνο εφαρμογής του πρωτοκόλλου διαχείρισης πιθανού κρούσματος προκειμένου να αξιολογείται το περιστατικό σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχέδιο του προηγούμενου άρθρου.

Αντίστοιχα, εάν κάποιος φοιτητής, αλλοδαπός επισκέπτης ή αλλοδαπός διδάσκων, που διαμένει σε φοιτητική εστία εμφανίσει συμπτώματα, υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα τον υπεύθυνο εφαρμογής του πρωτοκόλλου διαχείρισης πιθανού κρούσματος της φοιτητικής εστίας, τα στοιχεία του οποίου θα πρέπει να αναρτώνται σε εμφανές σημείο σε κοινόχρηστο χώρο της εστίας, προκειμένου να ληφθούν τα αντίστοιχα μέτρα σύμφωνα το σχέδιο διαχείρισης πιθανού ή επιβεβαιωμένου περιστατικού covid-19 του Α.Ε.Ι. Η ασφαλής λειτουργία των Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι της πανδημίας του κορωνοϊού covid-19, όπως αυτές εξειδικεύονται και κοινοποιούνται με τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης χώρων των Α.Ε.Ι. (αίθουσες, αμφιθέατρα, εργαστήρια κ.λπ.) για τις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας με φυσική παρουσία συστήνεται η χρήση χώρων με φυσικό αερισμό, όπου δεν είναι αυτό εφικτό επιτρέπεται η χρήση κλιματιστικών μονάδων σύμφωνα τις εγκυκλίους του Υπουργείου Υγείας. Το διδακτικό και λοιπό προσωπικό του οικείου Α.Ε.Ι. οφείλει να συστήνει να αποφεύγεται ο τυχόν συνωστισμός και συγχρωτισμός των φοιτητών στους κοινόχρηστους χώρους των Α.Ε.Ι. με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας.

Είδαμε τις αλλαγές στην συμπεριφορά των φοιτητών μέσα στο εκπαιδευτικό ίδρυμα και με το άρθρο 14 ορίζετε η εφαρμογή και παρακολούθηση τήρησης των μέτρων από τους φοιτητές, το διδακτικό και λοιπό προσωπικό των Α.Ε.Ι., οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την πιστή και ορθή

εφαρμογή των μέτρων που περιγράφονται στην παρούσα εγκύκλιο και η τήρηση αυτών εναπόκειται αποκλειστικά σε δική τους ευθύνη, ιδίως η χρήση μη ιατρικής μάσκας. Η ορθή και ενιαία εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων προστασίας και των κανόνων ασφαλείας κατά την εκπαιδευτική λειτουργία των Α.Ε.Ι., καθώς και η παρακολούθηση εφαρμογής τους, όπως αυτά καθορίζονται στην παρούσα εγκύκλιο πραγματοποιείται κεντρικά από το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Α.Ε.Ι.

Βέβαια το άνοιγμα των Πανεπιστημίων έγινε με νέα εγκύκλιο όπου ισχύουν τα ίδια μέτρα για τους χώρους και τις αποστάσεις αλλά η είσοδος των φοιτητών στο χώρο του Πανεπιστημίου είναι εφικτή με εμβολιασμό αυτών ή με rapid test όπως και για το διοικητικό προσωπικό, τους καθηγητές και όλους όσους εργάζονται στον χώρο. Η χρήση της μάσκας έγινε υποχρεωτική σε όλους τους κλειστούς χώρους.

1.4 Οι αλλαγές στην εκπαίδευση των φοιτητών

Η γρήγορη εξάπλωση του ιού άλλαξε την καθημερινότητα των φοιτητών, η μετάδοση του ιού από άτομο σε άτομο γίνεται κυρίως μέσω αναπνευστικών σταγονιδίων, που παράγονται όταν ένα μολυσμένο άτομο βήχει, φτερνίζεται ή μιλάει. Οι πληροφορίες σχετικά με covid-19 στους φοιτητές είναι ότι εμφανίζουν γενικά ήπια συμπτώματα αλλά συμμετέχουν στην διασπορά του, οι περισσότεροι είναι ασυμπτωματικοί γι' αυτό όλα τα γεγονότα οδήγησαν στην τηλεκπαίδευση, στην οργάνωση και γραμματειακής υποστήριξης αυτής.

Η χρήση του e-learning για τους φοιτητές λειτουργούσε ως πληροφοριακό σύστημα, όπου παρείχε πολλές πληροφορίες, διαλέξεις ή σημειώσεις των καθηγητών ώστε να προσφέρει περισσότερη ευκολία και γνώση στον φοιτητή. Στο χρονικό διάστημα της τηλεκπαίδευσης έγινε πολυχρηστικό εργαλείο εκπαίδευσης χρησιμοποιώντας σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία για τους φοιτητές, το φόρουμ για άμεση επικοινωνία πχ. επίλυση αποριών και θέτοντας ερωτήματα για κατανόηση της ύλης του μαθήματος και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο όπου έγινε απαραίτητο εργαλείο, ώστε να ενημερώνει ο καθηγητής τους φοιτητές για διάφορες αλλαγές ωρών των μαθημάτων, αναβολών, ασκήσεων, quiz που μπορεί να συμμετέχουν, ακόμα τότε θα πραγματοποιηθούν οι εξετάσεις και άλλες σημαντικές πληροφορίες.

Άλλη μια αλλαγή στην καθημερινότητα των φοιτητών με τη χρήση της τηλεκπαίδευσης είναι πως γλυτώνουν πολύτιμο χρόνο μετακινήσεων και τους δίνεται η ευελιξία για να διαλέξουν μόνοι τους το χρόνο που θα διαθέσουν για τις σπουδές τους, έχουν μηδενικά λειτουργικά έξοδα διότι δεν χρειάζεται να ενοικιάζουν σπίτι εάν είναι από άλλη πόλη, ακόμα και αυτοί που μένουν στην ίδια πόλη γλυτώνουν χρόνο. Επίσης με την τηλεκπαίδευση οι φοιτητές μπορούν να προσαρμόσουν με τέτοιο τρόπο το πρόγραμμά τους ώστε να παρακολουθούν μαθήματα και άλλων εξαμήνων τα οποία «χρωστάνε».

Μια νέα πλατφόρμα που προστέθηκε στην καθημερινότητα των φοιτητών για την παρακολούθηση μαθημάτων ήταν το zoom. Η διαμόρφωση ενός χώρου του σπιτιού, ο εξοπλισμός, μια κάμερα και ένα μικρόφωνο ήταν απαραίτητα για την παρακολούθηση των μαθημάτων, βέβαια

εξυπηρετήσε η χρήση του κινητού τηλεφώνου στην αρχή αλλά δεν ήταν αποτελεσματικό. Παρ' όλα αυτά η πλατφόρμα του zoom ήταν πολύ εύχρηστη για τους φοιτητές και οι αμεσότητα με τους καθηγητές διευκόλυνε την κατανόηση των μαθημάτων, σε πολλές περιπτώσεις η συμμετοχή τους ήταν μεγαλύτερη και σε άλλες μικρότερες από την δια ζώσης συμμετοχή τους σε κάποια μαθήματα.

Βέβαια υπάρχουν μειονεκτήματα αυτής της αλλαγής, θα πρέπει όλοι οι συμμετέχοντες να είναι συνδεδεμένοι σε δίκτυο υψηλών ταχυτήτων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η καλή ποιότητα βίντεο και ήχου και να είναι εφικτή η από κοινού χρήση εφαρμογών.

Επίσης, χρειάζεται τουλάχιστον ένα άτομο για τεχνική υποστήριξη στο μάθημα, προκειμένου να ασχολείται με δικτυακά, τεχνικά και άλλα προβλήματα τα οποία μπορεί να προκύψουν κατά την διάρκεια της παράδοσης του μαθήματος πχ. «πέφτει το internet ή χάνετε το σήμα. Ακόμα η ταυτοποίηση των συμμετεχόντων φοιτητών σε ορισμένα μαθήματα που ήταν υποχρεωτική η παρουσία τους δυσκόλευε τα πράγματα γιατί αν είχε κάποιο πρόβλημα η σύνδεση ή δεν συνδεόσουν έγκαιρα μπορεί να έχανες το μάθημα γιατί κλείδωνε το σύστημα και δεν μπορούσες, όπως στην δια ζώσης εκπαίδευσης να χτυπήσεις την πόρτα να ζητήσεις συγνώμη και να μπεις στην αίθουσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΑΠΟΨΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

2.1 Τι είναι τηλεκπαίδευση

Τηλεκπαίδευση σε ελεύθερη μετάφραση θα λέγαμε ότι είναι η ηλεκτρονική μάθηση, είναι η μορφή της εκπαίδευσης η οποία χρησιμοποιεί τους πόρους του δικτύου ή γενικά τις δυνατότητες ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή για να μεταλαμπαδεύσει τη μάθηση από τον εκπαιδευτή στον εκπαιδευόμενο. Τηλεκπαίδευση είναι η προσφορά της εκπαίδευσης από απόσταση με την χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Ετυμολογικά τηλεκπαίδευσης είναι σύνθετη λέξη τηλε και εκπαίδευση, η οποία χαρακτηρίζει το μακριά και τη λέξη εκπαιδew, η οποία περιγράφει την εκπαίδευση των προσώπων εξ' αποστάσεως. Είναι μία διαδικασία όπου λαμβάνει χώρα εκτός φοιτητικής τάξης και χωρίς την απαραίτητη φυσική παρουσία αυτών και των καθηγητών, η οποία πραγματώνεται με τη χρήση των τεχνολογιών και τη σύνδεση στο διαδίκτυο.

Σκοπός της τηλεκπαίδευσης είναι να μετατρέψει τον παραδοσιακό τρόπο εκμάθησης μέσω ενός βιβλίου, σημειώσεων και παρουσίασης σε πραγματικό χρόνο, με εκπαιδευτικό υλικό πολλαπλών αναπαραστάσεων ήχο, εικόνα, ηλεκτρονικό υλικό και τηλεδιάσκεψη μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το βασικό χαρακτηριστικό της είναι η φυσική απόσταση των σπουδαστών και των καθηγητών λόγω της πανδημίας που προέκυψε.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει ρίζες σε βάθος χρόνου σε Πανεπιστήμια και Κολλέγια κυρίως στο εξωτερικό, η ένταξη των υπολογιστών στην εκπαίδευση και η ανάπτυξη της τεχνολογίας (ήχου,

εικόνας, διακίνηση δεδομένων) γεφύρωσαν τις ανισότητες των κοινωνικών και των οικονομικών αποκλίσεων από την πανεπιστημιακή μόρφωση, απαραίτητες προϋποθέσεις για τον εκπαιδευόμενο είναι να διαθέτει υπολογιστή, δίκτυο - internet και κάποιο λογισμικό, την πλατφόρμα που χρησιμοποιεί η εκπαιδευτική μέθοδος διδασκαλίας.

Η τηλεεκπαίδευση για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας ήταν λύση ανάγκης περιορισμού της πανδημίας που προέκυψε από τον κορωνοϊό και εισήλθε στη ζωή των φοιτητών ως αναγκαστική επιλογή για την μη μετάδοση του ιού και την εξάπλωση του. Ωστόσο η οργάνωση των Πανεπιστημίων για την τηλεεκπαίδευση δεν ήταν και τόσο εύκολη στην αρχή, υπήρχαν δυσκολίες στον εξοπλισμό, στην οργάνωση και την διοίκηση, τα οποία ξεπεράστηκαν άμεσα και προσαρμόστηκαν με ευελιξία και σε μικρό χρονικό διάστημα στα νέα δεδομένα.

Μερικά από τα θέματα που προέκυψαν ήταν η αδιάβλητη μέθοδος των εξετάσεων, οι παρουσίες των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα, το στήσιμο της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης του zoom, η αναβάθμιση του e-learning, η προσαρμογή των μαθημάτων σε παρουσίαση μέσω ψηφιακής μορφής, αργότερα όλα αυτά υπήρξαν φυσική ροή των καθηγητών και των φοιτητών, ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους και για τους δεύτερους χωρίς να χαθεί ούτε μία διδακτική ώρα, αλλά ούτε να δημιουργηθούν προβλήματα στις εξετάσεις τους και στο “χάσιμο” εξαμήνων λόγω της πανδημίας.

Έτσι η τηλεεκπαίδευση ήρθε ως ενθάρρυνση των φοιτητών όχι μόνο από μακρινά μέρη αλλά και στους φοιτητές της πόλης μας, ώστε η χρήση των υπηρεσιών της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ανανεώσεις των παιδαγωγικών μεθόδων, όπως και η χρήση αυτών των τεχνολογιών μπορούσε να προσφέρει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους, ανεξαρτήτως οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης, το κόστος σπουδών είναι χαμηλότερο, δεν χρειάζεται πλέον να νοικιάσουν διαμερίσματα και να επιβαρύνουν οικονομικά τις οικογένειές τους, ούτε μετακινήσεις έχουν, ούτε λειτουργικά έξοδα καθώς έχει την ευχέρεια επιλογής του χρόνου και του ρυθμού μάθησης με άνεση από το σπίτι του. Συνοπτικά, η εκπαίδευση από απόσταση είναι μια μορφή ελεύθερης εκπαίδευσης στην οποία δεν απαιτείται ο εκπαιδευτής και οι εκπαιδευόμενοι να βρίσκονται στον ίδιο τόπο, ακόμη η εξ αποστάσεως εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από την ευελιξία της, όσον αφορά την προσβασιμότητα, τον χρόνο και τον προγραμματισμό.

Ωστόσο υπάρχουν και μειονεκτήματα σε αυτού του είδους τη διδασκαλία ως προς την αδυναμία άμεσης υποβολής ερωτημάτων από τους σπουδαστές, η επικοινωνία με τον εκπαιδευτικό στην γενικά απρόσωπη μέθοδο είναι κάτι το οποίο δεν βοηθάει στην ανάπτυξη του αισθήματος του ενθουσιασμού και της έμπνευσης των σπουδαστών από τον εκπαιδευτικό, επιπλέον η εφαρμογή μιας τέτοιας μεθόδου έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια του ομαδικού πνεύματος και συνεργασίας αφού δεν υπάρχει ισότιμη υποστήριξη της ομάδας. Η υλοποίηση της μεθόδου αυτής όμως οδηγεί τον εκπαιδευόμενο σε «απομόνωση» μη έχοντας τη δυνατότητα να επικοινωνήσει με τους άλλους συμφοιτητές του χωρίς κανένα κέρδος από ερωτήσεις που υποβάλλονται από τα άλλα μέλη της ομάδας.

2.2 Ασύγχρονη εκπαίδευση – χρήση του e-learning

Η ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση δεν απαιτεί ταυτόχρονη σε πραγματικό χρόνο συμμετοχή των φοιτητών και των καθηγητών, ο συμμετέχον καθορίζει και προγραμματίζει μόνος του το χρόνο παρακολούθησης της διάλεξης που θέλει να παρακολουθήσει με βάση το εκπαιδευτικό υλικό που του παρέχεται από τον καθηγητή, το οποίο μπορεί να είναι οι διαλέξεις μαγνητοσκοπημένες, οι σημειώσεις, οι παρουσιάσεις σε Powerpoint ή κάποιο πρόγραμμα σε υπολογιστή, το υλικό διδασκαλίας παρέχεται στους σπουδαστές είτε εξ αρχής, είτε κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Οι σπουδαστές δεν είναι υποχρεωμένοι να βρίσκονται την ίδια χρονική στιγμή, στον ίδιο χώρο με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες στο μάθημα.

Ωστόσο παρέχεται η δυνατότητα ασύγχρονης επικοινωνίας με τους υπόλοιπους και των εκπαιδευομένων μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης e-learning στην περίπτωση μας, όπου αποτελούν ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα και περιλαμβάνουν ποικιλία εργαλείων για τη διεξαγωγή του μαθήματος. Τα σημαντικά πλεονεκτήματα της ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης είναι τα εξής:

1. Παρέχεται εύκολη πρόσβαση στο υλικό του μαθήματος κυρίως μέσω των διαλέξεων που χρησιμοποιούνται στο εκάστοτε μάθημα.

2. Η επικοινωνία των σπουδαστών με τον καθηγητή μπορεί να γίνει μέσα από υπηρεσίες, όπως η ηλεκτρονική αλληλογραφία (email) και σύγχρονα μέσω κάποιου chat ή forum.

3. Η διδασκαλία δεν γίνεται σε πραγματικό χρόνο, οπότε ο κάθε σπουδαστής προγραμματίζει το χρονοδιάγραμμά του, δεν υπάρχει χρονική δέσμευση.

4. Το κόστος είναι συνήθως χαμηλό εφόσον το εκπαιδευτικό υλικό διατίθεται στους σπουδαστές ηλεκτρονικά και μπορεί να συμμετέχει ο καθένας ανεξαρτήτως το τόπο που βρίσκεται.

5. Μπορεί ο καθηγητής να εμπλουτίσει το πρωτογενές υλικό με επιπλέον παραπομπές και ενημέρωση βιβλιογραφία δυνατότητες και σχολιασμούς, ακόμα και συζητήσεις που δεν υπάρχει χρόνος να γίνουν με σύγχρονο τρόπο, πχ. η ενσωμάτωση ενός μαγνητοσκοπημένο υλικού με όλο το υποστηρικτικό υλικό σχηματίζει ένα πλήρες σύνολο εκπαιδευτικού υλικού που παρέχεται στους φοιτητές γνώσεις με πολλαπλά διαφορετικά μέσα.

6. Σημαντικό πλεονέκτημα είναι η απόκτηση γνώσης ανεξάρτητα από την γεωγραφική απόσταση.

Ωστόσο υπάρχουν και κάποια στοιχεία τα οποία αποτελούν μειονεκτήματα της ασύγχρονης εκπαίδευσης:

α) υπάρχει αδυναμία έλλειψης άμεσης επικοινωνίας, συνεπώς και της άμεσης επίλυσης αποριών και ερωτημάτων που θα έθεταν οι σπουδαστές προς τον εκπαιδευτικό,

β) η επικοινωνία και ο τρόπος διδασκαλίας είναι απρόσωπος, έτσι τα άτομα απομονώνονται κατά τη διάρκεια της ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση αλλά μπορεί να προσφέρει πολλά.

γ) μειώνει την άμεση επικοινωνία στις ομαδικές εργασίες που λαμβάνονται για παρουσίαση σε κάποιο μάθημα.

δ) Η ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση στερείται την αμεσότητα.

Μία ασύγχρονη πλατφόρμα την οποία χρησιμοποιεί το εκπαιδευτικό μας Ίδρυμα ή μας δίνει τη δυνατότητα να επικοινωνεί ο εκπαιδευτικός με τους σπουδαστές σε μη πραγματικό χρόνο και ανεξαρτήτου απόστασης είναι το e-learning, όπου στόχος της χρήσης του είναι εκτός από την παροχή του εκπαιδευτικού υλικού που απαιτείται για τη διεξαγωγή του μαθήματος και την εξοικείωση των τεχνολογιών των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ο όρος e-learning, εκπαίδευση από απόσταση, η τηλεεκπαίδευση, αλλά και ηλεκτρονική μάθηση από τη μία πλευρά αναφέρεται στην διαχείριση μιας εκπαιδευτικής διδασκαλίας η οποία διενεργείται μέσω του διαδικτύου και από την άλλη πλευρά τη χρήση της νέας τεχνολογίας προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην πληροφορία και στις υπηρεσίες με τη σύγχρονη ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνεργασίας.

Το e-learning περιλαμβάνει τη χρήση ενός υπολογιστή ή ενός Smartphone ή tablets για να παρέχει το υλικό κατάρτισης, εκπαίδευσης ή εκμάθησης, είναι το λογισμικό που δημιουργείται για να διδάξει στο σπουδαστή τις νέες δεξιότητες και παραδίδεται χρησιμοποιώντας την τεχνολογία και τις νέες μεθόδους του ιστού. Στηρίζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών δικτύων που αναπτύσσουν, ενθαρρύνουν και ευκολύνουν την εκμάθηση, οποτεδήποτε και οπουδήποτε η οποία συμβάλλει στην παράδοση μιας διάλεξης, με δυναμικό περιεχόμενο εκμάθησης σε μη πραγματικό χρόνο, βοηθά την ανάπτυξη των πεδίων της γνώσης. Είναι επιπλέον ένα φαινόμενο που δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης και την ευκαιρία να επιτραπεί στους φοιτητές να συμβαδίσουν με τις γρήγορες αλλαγές που χαρακτηρίζουν τον κόσμο του διαδικτύου.

Πλεονεκτήματα του e-learning είναι:

- Μείωση του χρόνου και των δαπανών της παρεχόμενης εκπαίδευσης.
- Αύξηση αριθμού συμμετεχόντων φοιτητών. Η παροχή μαθημάτων με τη χρήση του e-learning δίνει τη δυνατότητα εκπαίδευσης μεγάλου αριθμού φοιτητών πέρα από τα όρια μιας αίθουσας.
- Αυξημένες δυνατότητες ενημέρωσης και διαχείρισης του διδακτικού περιεχομένου με μικρότερο κόστος.
- Δυνατότητες εξατομίκευσης των εκπαιδευτικών πλαισίων ώστε ο ίδιος ο φοιτητής να ορίζει τον τόπο, χρόνο που θα αφιερώσει και τον αριθμό μαθημάτων που θα παρακολουθήσει.
- Συνθήκες μεγαλύτερης ευελιξίας και συνεχής βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Επανάληψη εκπαίδευσης με αυξημένες δυνατότητες απορρόφησης της γνώσης.

Υπάρχουν όμως και ορισμένα μειονεκτήματα:

- ❖ Η έλλειψη άμεσης προσωπικής επαφής εκπαιδευτικών – εκπαιδευομένων, αποτελεί αρνητικό παράγοντα για την υποκίνηση στην μάθηση, την ενθάρρυνση και τον ενθουσιασμό για ανάληψη εκπόνησης ομαδικών ή ατομικών εργασιών.
- ❖ Βασική προϋπόθεση η παρουσίαση επαρκών ή αναβαθμισμένων υποδομών διαδικτύου οι οποίες θα είναι ικανές να υποστηρίξουν τα ηλεκτρονικά μαθήματα.

- ❖ Η ελλιπής παρουσία εκπαιδευτών γίνεται αναβολή, ωχαδερφισμός, αμέλεια με αποτέλεσμα στην εξεταστική να διαβάσει ο φοιτητής πυρετωδώς για να ανταπεξέλθει.
- ❖ Καλή γνώση εκμάθησης και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. αξιοποιώντας διαδραστικά εργαλεία.

Συμπέρασμα, οι πλατφόρμες ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης είναι συμβατές με όλους τους web browsers παρέχει δυνατότητες λειτουργίας της ακολουθώντας τον κανονισμό περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικότητας. Δίνει την δυνατότητα μαζικής εγγραφής των φοιτητών σε κάθε μάθημα και την δυνατότητα δημιουργίας επιμέρους ομάδων. Ακόμα ο εκπαιδευτής δημιουργώντας ένα εικονικό μάθημα έχει εικόνα της επισκεψιμότητας του φοιτητή στο μάθημά του, ένα είδος παρουσιολογίου, την απεικόνιση της πορείας του. Η πλατφόρμα αυτή παρέχει την δυνατότητα εξαγωγής στατιστικών συμπερασμάτων και άλλων πολλών δυνατοτήτων.

2.3 Σύγχρονη εκπαίδευση με πλατφόρμες του zoom

Η Σύγχρονη Εκπαίδευση απαιτεί την ταυτόχρονη συμμετοχή όλων των φοιτητών και των εκπαιδευτών, η αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου γίνεται σε "πραγματικό χρόνο" και κατά την διάρκειά της μπορούν να ανταλλάσσουν εκτός από απόψεις και εκπαιδευτικό υλικό. Η ταυτόχρονη εμπλοκή σε πραγματικό χρόνο πραγματώνεται όταν ο καθηγητής και οι φοιτητές είναι διασυνδεδεμένοι ταυτόχρονα μέσω δικτύου μέσω της πλατφόρμας zoom, με audio ή/και video conference, ενώ επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγής αρχείων, η παρουσίαση με PowerPoint και ηλεκτρονικού μαυροπίνακα.

Στην σύγχρονη εκπαίδευση υπάρχει άμεση επικοινωνία μεταξύ φοιτητή και καθηγητή, αυτό βοηθάει στην καλύτερη κατανόηση του εκπαιδευτικού υλικού που παρουσιάζεται, αλληλεπίδραση μεταξύ τους, άμεση επίλυση αποριών και επισημάνσεις του νοήματος του μαθήματος ή των ασκήσεων. Μοιάζει με την δια ζώσης εκπαίδευση αλλά η διαφορά είναι ότι όλοι οι συμμετέχοντες βρίσκονται σε διαφορετική γεωγραφική περιοχή, ουσιαστικά εξαλείφονται οι γεωγραφικοί περιορισμοί, συνεπώς περισσότεροι συμμετέχοντες μπορούν να παρακολουθήσουν περισσότερα μαθήματα, από διαφορετικά εξάμηνα ιδιαίτερα φοιτητές που είναι στα τελευταία μαθήματα και έχουν μαθήματα από παλαιότερα εξάμηνα.

Η πλατφόρμα του zoom, η οποία ιδρύθηκε το 2011 με έδρα το San Jose της California, αποτελούσε μια εύκολη, αξιόπιστη και εύχρηστη πλατφόρμα με εφαρμογή στην διεξαγωγή τηλεδιασκέψεων, διαδικτυακών σεμιναρίων, chat και ανταλλαγής αρχείων, οπότε πρόσφερε τα πάντα για την τηλεκπαίδευση των φοιτητών στα πλαίσια της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Η πλατφόρμα του zoom πρόσφερε στους καθηγητές τις επιπλέον δυνατότητες:

- Καταγραφή των τηλεδιασκέψεων, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί το υλικό ως παρουσιολόγιο, ως μέθοδος παρουσίασης του μαθήματος, ως διορθωτικός ορίζοντας.

- Κοινή χρήση περιεχομένου (screen share) από τους συμμετέχοντες και σχολιασμό σε πραγματικό χρόνο με στόχο την μεγαλύτερη αλληλεπίδραση κατά τη διάρκεια της παρουσίασης της διάλεξης μέσω τηλεκπαίδευσης.
- Την λειτουργία «Waiting Rooms», αίθουσα αναμονής όπου χρηστικά βοήθησε στην ταυτοποίηση των φοιτητών πριν μπουν στην εικονική αίθουσα εξετάσεων, η οποία είναι μια εικονική περιοχή κράτησης που εμποδίζει τους συμμετέχοντες να συμμετάσχουν σε μια σύσκεψη έως ότου ο οικοδεσπότης – εξεταστής τους αποδεχθεί και τους δώσει πρόσβαση, βήμα συμμετοχής.
- Της λειτουργίας «Team chat», με την οποία πραγματοποιούνται συνομιλίες με groups ή ένας προς ένας σηκώνοντας το χέρι, όπου ο καθηγητής ορίζει και την συνομιλία λύνοντας απορίες και συζητώντας επί του αντικειμένου του θέματος.
- Τέλος μέσα από το «zoom rooms» με το οποίο δημιουργούνται ευχάριστοι, εύχρηστοι και μοντέρνοι χώροι τηλεκπαίδευσης μπορεί να γίνει χρήση μιας πληθώρας από απλές επιλογές, όπως με την βοήθεια πολλαπλών οθονών ταυτόχρονα μπορεί να εμφανίζονται οι συμμετέχοντες και το υλικό παράδοσης της διάλεξης, όπου ο φοιτητής μπορεί να κάνει ένα σχόλιο γράφοντας μια επισήμανση πάνω στο υλικό του μαθήματος.

Συνοψίζοντας η πλατφόρμα του zoom είναι μια εύχρηστη, οικονομική και με πολλαπλές δυνατότητες πλατφόρμα, όπου εξυπηρετούσε σε δεδομένη στιγμή όλες τις ανάγκες του ιδρύματος οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω των μέτρων του covid-19 για την τηλεκπαίδευση. Η μείωση του κόστους εγκατάστασης και τεχνολογικής υποστήριξης, παρέχοντας διαχείριση και παροχή λογισμικού, δημιουργώντας και διαχειρίζοντας δωμάτια χώρους ιεραρχικά με βάση την τοποθεσία και τέλος παρέχοντας ειδοποιήσεις για προβλήματα που προκύπτουν είναι ένα θετικό όπλο στην φαρέτρα του ιδρύματος. Και τέλος ο διαμοιρασμός εικόνων, video και η ευελιξία που πρόσφερε να συμμετέχεις μέσω zoom phone εξυπηρετούσε στο να είναι άμεσα προσβάσιμο και κανένας φοιτητής να μην μείνει χωρίς να μπορεί να παρακολουθεί τα μαθήματα του.

2.4 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της τηλεκπαίδευσης

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα μέσω της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης μερικά από τα πλεονεκτήματα που δίνει τη δυνατότητα η σύγχρονη τηλεκπαίδευση είναι:

- α) δίνει τη δυνατότητα σε όλους να συμμετέχουν, καθώς και πρόσβαση σε γνώσεις που δεν θα ήταν εφικτές υπό άλλες συνθήκες,
- β) μπορούν να πραγματοποιηθούν συζητήσεις και προβληματισμοί μέσα από την εικονική τάξη σε πραγματικό χρόνο,
- γ) είναι πάντα διαθέσιμο, γνώση που προσφέρεται χωρίς χρονικό περιορισμό,
- δ) Είναι αρκετά πλούσιο σε περιεχόμενο το οποίο παρουσιάζεται με βίντεο, παρουσιάσεις, διαλέξεις,

ε) έχει ποικιλομορφία ώστε να προσφέρει περισσότερη γνώση στους φοιτητές είτε με σύγχρονο είτε με ασύγχρονο τρόπο,

ζ) ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι παρέχεται εκπαίδευση σε γεωγραφικές απομακρυσμένες περιοχές.

η) εκπαίδευση χωρίς επιβάρυνση των γονέων με ενοίκια και άλλα έξοδα διαμονής του φοιτητή σε άλλο χώρο,

θ) εκπαίδευση χωρίς μετακίνηση – απομάκρυνση από το οικογενειακό περιβάλλον συνεπώς φροντίδα και θαλπωρή.

Το βασικό μειονέκτημα της τηλεεκπαίδευσης μέσα από μια εικονική τάξη είναι ότι μειώνει τη φυσική επαφή μεταξύ φοιτητή και καθηγητή αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην λύνονται διεξοδικά οι απορίες των φοιτητών, σε κάποιες περιπτώσεις μαθημάτων.

Επιπλέον συναντάμε τα εξής μειονεκτήματα:

α) μονόδρομη επικοινωνία – περιορισμένες ερωτήσεις, ελάχιστη ανατροφοδότηση για την αξιολόγηση της μάθησης, απαιτεί χρόνο και χώρο, οι φοιτητές είναι περισσότερο αποδέκτες,

β) μειώνεται αισθητά η προσωπική επαφή μεταξύ φοιτητή – καθηγητή, η οθόνη είναι πολύ δύσκολο να αντικαταστήσει την φυσική παρουσία των ατόμων σε μια αίθουσα, όπου θα υπάρχουν ερωτήματα λύση αποριών και πιο χαλαρές στιγμές, η επαφή μέσα από μια οθόνη συχνά δημιουργεί αμήχανες σχέσεις και τις μετατρέπει σε τυπικές, ώστε κάποιες απορίες να μην ειπωθούν για να μην εκτεθούν,

γ) οι υποχρεώσεις του καθηγητή αυξάνονται, γιατί εκτός από το μάθημα και τις ηλεκτρονικές σημειώσεις που πρέπει να προετοιμάσει, πρέπει επίσης να αφιερώσει τον κατάλληλο χρόνο για να ελέγξει τη σύνδεση του και να αντιμετωπίσει τυχόν προβλήματα,

δ) το οικονομικό κόστος για τον εξοπλισμό και για την σύνδεση του internet, γιατί μια σταθερή σύνδεση και σε γρήγορες ταχύτητες δεν αλλοιώνει την επαφή και την επικοινωνίας μέσα στην εικονική τάξη,

ε) άλλο βασικό μειονέκτημα είναι η έλλειψη ομαδικότητας, συνεργασίας, η ανταλλαγή απόψεων και οι αυθόρμητες ερωτήσεις,

ζ) χάνει ο φοιτητής την αυτονομία του, την αυτοδιαχείριση, την ωριμότητα μέσω της διαχείρισης των προβλημάτων που προέκυπταν στην καθημερινότητα του όταν ζει μόνος. Δεν υπάρχει γονικός έλεγχος και αναλαμβάνει την ατομική του ευθύνη σχετικά με την σίτιση του, την διαχείριση του χρόνου του, την παρακολούθηση των μαθημάτων,

η) χάνει τον αυτοέλεγχο του και τα δικά του όρια αυτοπροστασίας εφόσον συνεχίζει να ζει σε οικογενειακό χώρο,

θ) αδυναμία συγκέντρωσης λόγω εξωτερικών παραγόντων (θόρυβος, κόσμος μπαινοβγαίνει στο σπίτι, απόσπαση της προσοχής από μέλη της οικογένειας, μικρά παιδιά να φωνάζουν στην οικοδομή, εργασίες με θόρυβο από τους γείτονες),

ι) τέλος προβλήματα σύνδεσης κατά την διάρκεια του μαθήματος, πέφτει η σελίδα από την συμμετοχή πολλών συγχρονισμένου φοιτητές με κακή σύνδεση ή λόγω κακών καιρικών φαινομένων στο τόπο που ζουν (βροχή, χαλάζι, δυνατό αέρα).

2.5 Εξετάσεις μαθημάτων μέσω τηλεκπαίδευσης

Εφόσον το 2020 οι περισσότερες κυβερνήσεις στον κόσμο έχουν προβεί σε αναστολή της λειτουργίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και έχοντας στόχο τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού, άρχισε να υπάρχει έντονος προβληματισμός για τη διενέργεια των εξετάσεων των μαθημάτων χωρίς να χαθεί η εξεταστική του Ιουνίου 2020, αλλά και τον τρόπο που θα πραγματοποιηθούν για να είναι οι εξετάσεις αδιάβλητες, χωρίς διαρροές και παρατράγουδα.

Καθώς η πανδημία του κορωνοϊού ανατρέπει την εκπαίδευσή του 2020 και δεν επιτρέπει την διαζώσης εκπαίδευση, τα ιδρύματα προσανατολίζονται σε ψηφιακές εναλλακτικές μεθόδους για να υποστηρίξουν τις απαιτήσεις των διαδικασιών, τα πλεονεκτήματα φαίνονται ελκυστικά και έχουν ενστερνιστεί και τις διαδικτυακές εξετάσεις.

Οι περισσότερες διαδικτυακές εξετάσεις παρέχουν μία αναλυτική περιγραφή του κάθε μαθήματος η οποία με την σειρά της περιέχει λεπτομέρειες που αφορούν την επίδοση του σε συνδυασμό με υπηρεσίες επίβλεψης και την όλη διαδικασία της διεξαγωγής των εξετάσεων. Μπορεί να είναι αυτοματοποιημένη και πιο αποτελεσματικοί η επιτήρηση από απόσταση αλλά χρειάζεται η συγκατάθεση των φοιτητών ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις λόγω της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Μία μορφή ψηφιακής επιτήρηση η οποία μπορεί να γίνεται, είτε με τη χρήση διαδικτυακών επιτηρητών, είτε με αυτοματοποιημένες διαδικασίες και άλλα προγράμματα.

Η εξέλιξη της διαδικτυακής επιτήρησης έχει οδηγήσει στην αποτροπή αντιγράφων και ψιθυρισμάτων κατά τη διάρκεια της διαδικτυακής εξέτασης καθιστώντας σχεδόν αδύνατον για τους εξεταζόμενους να αντιγράψουν ενώ εξετάζονται. Ωστόσο υπάρχουν σημεία τα οποία αξίζουν προσοχή προκειμένου να διασφαλίζεται η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοπιστία ενός τέτοιου είδους επιτήρησης είναι αδιαμφισβήτητο ότι πολλά Πανεπιστήμια άδραξαν την ευκαιρία να ξεκινήσουν να προσφέρουν υπηρεσίες διαδικτυακής επιτήρησης.

Για να μην υπάρχει υποκλοπή και αντιγραφή την ώρα των εξετάσεων η διαδικτυακή επιτήρηση υπάρχει με διάφορες μορφές:

- ✓ **Παθητική παρακολούθηση λογισμικού στους υπολογιστές των φοιτητών**, αυτή ανιχνεύει εφαρμογές που τρέχουν οι φοιτητές τους υπολογιστές τους καθώς και αν μεταφέρονται σε άλλες εφαρμογές στην ώρα των εξετάσεων.
- ✓ **Ενεργειακός περιορισμός λογισμικού στους υπολογιστές των φοιτητών**, χρησιμοποιούν μία εφαρμογή lockdown browser η οποία σταματάει την πρόσβαση σε άλλες εφαρμογές κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

- ✓ **Παθητική παρακολούθηση των φοιτητών μέσω βίντεο**, έχοντας πρόσβαση στην κάμερα ενός φοιτητή χρησιμοποιώντας συγκεκριμένο λογισμικό για απευθείας παρακολούθηση, φυσικά σ' αυτό δίνει τη συναίνεση ο φοιτητής λόγω της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.
- ✓ **Ενεργειακή παρακολούθηση φοιτητών μέσω βίντεο**, χρησιμοποιώντας παρόμοια μέθοδο με την τακτική παρακολούθηση εμπλέκοντας επιτηρητές για την παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο. Από όλες τις παραπάνω επιτηρήσεις βλέπουμε ένα ποσοστό της ενεργειακής παρακολούθησης να αποκλείουν την πρόσβαση σε άλλες εφαρμογές.

Οι δυνατότητες ενός συστήματος διαδικτυακής επιτήρησης μπορεί να είναι ωφέλιμη για την διεθνή εκπαίδευση καθώς ολοένα και περισσότερα πανεπιστήμια στον κόσμο πλέον είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν διαδικτυακά μαθήματα και να εξετάσουν σε αυτά, ώστε να χρησιμοποιήσουν το σύστημα της ψηφιακής επιτήρησης. Υπάρχει χρονική ευελιξία σε όλα τα πανεπιστήμια τα οποία επιθυμούν οι φοιτητές τους να έχουν πιο ευέλικτα εξατομικευμένο πρόγραμμα μάθησης σε σχέση με το αυστηρό προγραμματισμό ακαδημαϊκών μαθημάτων έτσι ρυθμίζονται πιο εύκολα τις εξετάσεις με λιγότερο χρονικό διάστημα στην εξέταση των μαθημάτων περίπου των 10, 20 ή 30 λεπτών, ακόμη ευελιξία στην τοποθεσία όπου οι φοιτητές από οπουδήποτε και σε όποιον χώρο κι αν βρίσκονται μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις αρκεί να έχουν το κατάλληλο εξοπλισμό για να μπορέσουν να εισέλθουν στην εφαρμογή ώστε να συμμετέχουν σ' αυτές.

Βέβαια υπάρχει και ένα αρνητικό στην όλη δυνατότητα της ψηφιακής επιτήρησης η αργοπορία που υπάρχει για την ταυτοποίηση των φοιτητών ώστε να συμμετέχουν στις εξετάσεις, χρειάζεται περισσότερος χρόνος και μεγαλύτερη υπομονή στην αίθουσα αναμονής μέχρι να γίνει ταυτοποίηση των φοιτητών, αλλά το θετικό είναι ότι καταχωρώντας την ταυτοποίηση ξέρουμε και πόσοι φοιτητές ακριβώς συμμετείχαν στο μάθημα και μπορούμε να βγάλουμε γρηγορότερα τα αποτελέσματα γιατί μαζί με την επιτήρηση γίνεται και η αξιολόγηση των μαθημάτων εάν τα μαθήματα δίνονται με το σύστημα πολλαπλής επιλογής.

Οι όροι συμμετοχής των φοιτητών στις εξετάσεις αναφέρονται παρακάτω:

1. Για τη συμμετοχή στις προφορικές εξετάσεις κάθε φοιτητής θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ηλεκτρονικό υπολογιστή ή κινητό τηλέφωνο που να έχει σύνδεση στο διαδίκτυο και να είναι σε θέση να λειτουργεί το σύστημα τηλεδιάσκεψης zoom.
2. Για τη συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις κάθε φοιτητής θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ηλεκτρονικό υπολογιστή που να έχει σύνδεση στο διαδίκτυο ώστε να συνδεθεί ταυτόχρονα στην πλατφόρμα εξετάσεων του e-learning (exams.ba.ihu.gr) και στο σύστημα τηλεδιάσκεψης zoom. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις μπορεί κάποιος φοιτητής να χρησιμοποιήσει ηλεκτρονικό υπολογιστή για να συνδεθεί στην πλατφόρμα εξετάσεων του e-learning (exams.ba.ihu.gr) και κινητό τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή για να συνδεθεί στο σύστημα τηλεδιάσκεψης zoom. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κάποιος φοιτητής απάντησε σε γραπτές εξετάσεις που διενεργήθηκαν στην πλατφόρμα

e-learning χωρίς να έχει συνδεθεί στο zoom, ο φοιτητής δεν βαθμολογείται. Επίσης δεν βαθμολογείται ο φοιτητής στην περίπτωση που ξεκίνησε να απαντάει γραπτές εξετάσεις στην πλατφόρμα e-learning πριν συνδεθεί στο zoom.

3. Είναι στην αποκλειστική ευθύνη του φοιτητή να εξασφαλίσει ότι ικανοποιούνται όλες οι λειτουργικές απαιτήσεις που περιγράφονται στη συνέχεια και να ελέγξει την καλή λειτουργία του εξοπλισμού του (ηλεκτρονικού υπολογιστή, κινητού τηλεφώνου, router) πριν από την ημερομηνία των εξετάσεων. Σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την εξέταση κάθε μαθήματος (π.χ. την προηγούμενη μέρα ή μερικές ώρες νωρίτερα) ο φοιτητής θα πρέπει να κάνει έλεγχο καλής λειτουργίας της συσκευής τους σε σχέση με διαδικασίες τηλεδιάσκεψης (έλεγχος κάμερας, ηχείου, μικροφώνου και ταχύτητας σύνδεσης). Σε περίπτωση που εντοπιστεί κάποιο πρόβλημα ο φοιτητής θα πρέπει να μεριμνήσει για την επίλυσή του πριν από την έναρξη των εξετάσεων.

4. Η συσκευή με την οποία θα συνδεθεί ο φοιτητής στο σύστημα τηλεδιάσκεψης zoom θα πρέπει να διαθέτει ενσωματωμένη ή εξωτερική κάμερα, ηχεία και μικρόφωνο που θα πρέπει να βρίσκονται σε κατάσταση καλής λειτουργίας (π.χ. η εικόνα και ο ήχος να είναι ικανοποιητικού επιπέδου, να μην γίνονται διακοπές, κλπ.). Απευθύνεται ισχυρή σύσταση προς τους φοιτητές η σύνδεση του υπολογιστή τους στο διαδίκτυο να είναι ενσύρματη με καλώδιο δικτύου και όχι ασύρματη μέσω wi-fi.

5. Σύμφωνα με την απόφαση ΔΦ 20.1/7880/3-6-2020 της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. «οι φοιτητές υποχρεούνται να δηλώσουν λίγες ημέρες πριν από την εξέταση ότι θα λάβουν μέρος σε αυτή και συναινούν με τους όρους διεξαγωγής των εξετάσεων. Διαφορετικά η συμμετοχή τους δεν θα είναι δυνατή». Η σχετική δήλωση για τους φοιτητές του Τμήματος ΟΔΕ βρίσκεται στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://exams.ba.ihu.gr/mod/choice/view.php?id=23>. Για την υποβολή της δήλωσης, οι φοιτητές πρέπει να εισέλθουν με καταχώρηση των στοιχείων του ιδρυματικού λογαριασμού τους, να επιλέξουν "Εγγραφή στο μάθημα" και στη συνέχεια πάλι "Εγγραφή" και, αφού διαβάσουν προσεκτικά τους όρους συμμετοχής στις εξετάσεις, να επιλέξουν "Συμφωνώ", αν επιθυμούν να λάβουν μέρος στις εξετάσεις με τους όρους που περιγράφονται στο κείμενο, ή "Δεν συμφωνώ", αν δεν επιθυμούν να λάβουν μέρος στις εξετάσεις.

6. Οι φοιτητές, όπως και κανείς άλλος από τους συμμετέχοντες στην εξεταστική διαδικασία (καθηγητές και επιτηρητές), δεν επιτρέπεται να βιντεοσκοπούν και γενικά να καταγράφουν με οποιοδήποτε μέσο την εξεταστική διαδικασία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

7. Οι εξεταζόμενοι θα πρέπει να έχουν μαζί τους τη φοιτητική τους ταυτότητα (ΜΟΝΟ) για να την επιδείξουν μέσω της κάμεράς τους στον επιτηρητή/ εξεταστή που θα κάνει έλεγχο ταυτοπροσωπίας. Η αστυνομική ταυτότητα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο ταυτοπροσωπίας μέσω βιντεοκάμερας γιατί η φωτογραφία και τα προσωπικά στοιχεία βρίσκονται σε διαφορετικές πλευρές και επομένως είναι εύκολο να πλαστογραφηθεί.

8. Οι εξεταζόμενοι θα πρέπει να έχουν σε ενεργή κατάσταση την κάμερα και το μικρόφωνό τους καθ' όλη της διάρκειας της εξέτασης. Δεν επιτρέπεται να κλείνουν την κάμερα ή το μικρόφωνο (σίγαση/ mute) όταν δεν εξετάζονται οι ίδιοι στις προφορικές εξετάσεις, ή όταν απαντούν στις γραπτές εξετάσεις.
9. Οι εξεταζόμενοι δεν επιτρέπεται να φεύγουν από την κάμερα ή να την στρέφουν σε άλλη κατεύθυνση, να κοιτούν προς άλλες κατευθύνσεις και όχι απευθείας την κάμερα και να μετακινούνται στο φυσικό τους χώρο. Οι εξεταζόμενοι θα ακούν μόνο από τα ηχεία της συσκευής τους. Απαγορεύεται η χρήση ακουστικών.
10. Οι εξεταζόμενοι δεν επιτρέπεται να συνομιλούν και οποιονδήποτε άλλο κατά τη διάρκεια της εξέτασης για οποιονδήποτε λόγο ή να προκαλούν θόρυβο.
11. Απαγορεύεται η χρήση κινητού τηλεφώνου για οποιονδήποτε λόγο καθ' όλη τη διάρκεια που ο εξεταζόμενος βρίσκεται στην αίθουσα εξέτασης. Ο εξεταζόμενος πρέπει να έχει απενεργοποιημένο το κινητό του τηλέφωνο. Σε περίπτωση που χρησιμοποιεί κινητό τηλέφωνο για τη συμμετοχή στις εξετάσεις μέσω της πλατφόρμας zoom, τότε πρέπει να λάβει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα (π.χ. σίγαση) ώστε να μην λάβει κλήσεις, μηνύματα και ειδοποιήσεις από οποιονδήποτε για όλη τη διάρκεια της εξέτασης.
12. Οι εξεταζόμενοι δεν επιτρέπεται να αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο από την εικονική αίθουσα εξετάσεων πριν ολοκληρωθεί η εξέταση και λάβουν τη σχετική άδεια από τον εξεταστή.
13. Η κάμερα θα πρέπει να ρυθμιστεί σε σταθερή θέση, ώστε η εικόνα που μεταδίδεται να μην μεταβάλλεται, και σε τέτοια απόσταση ώστε να εμφανίζεται ο εξεταζόμενος από την μέση και πάνω και ο περιβάλλοντας αυτού χώρος σε απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου δεξιά και αριστερά. Για την προστασία των ίδιων των εξεταζόμενων συστήνεται στον περιβάλλοντα χώρο τους, ιδίως σε αυτόν που θα εμφανίζεται μέσω της κάμερας, να μην υπάρχουν άλλα αντικείμενα, ιδίως προσωπικού χαρακτήρα.
14. Ο εξεταζόμενος θα πρέπει να έχει μεριμνήσει εκ των προτέρων ώστε να έχει σε άμεση πρόσβαση τα είδη εκείνα που μπορεί να χρειαστεί όσο διαρκεί η εξέταση (π.χ. νερό, γραφική ύλη, εφόσον επιτρέπεται από το διδάσκοντα).
15. Οι εξεταζόμενοι πρέπει να μεριμνήσουν ώστε κατά τη διάρκεια της εξέτασης να είναι οι μοναδικοί χρήστες του τοπικού δικτύου (δηλαδή να μην χρησιμοποιούν το δίκτυο άλλα μέλη της οικογένειας) για να επιτυγχάνεται ικανοποιητικής ποιότητας σύνδεση.
16. Στο χώρο του εξεταζόμενου δεν θα πρέπει να υπάρχουν άλλα άτομα – όποια κι αν είναι αυτά. Οι εξεταζόμενοι πρέπει να μεριμνήσουν ώστε καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης δεν θα παρεμβληθούν με οποιονδήποτε τρόπο άλλα άτομα, όποια κι αν είναι αυτά, για οποιονδήποτε λόγο.
17. Στο χώρο του εξεταζόμενου θα πρέπει να επικρατεί απόλυτη ησυχία (δεδομένης της αδυναμίας σίγασης των μικροφώνων). Σε περίπτωση που επικρατεί θόρυβος από εξωτερική πηγή, τότε ο εξεταζόμενος θα πρέπει να μεριμνήσει να μεταβεί σε άλλο χώρο που να έχει ησυχία (αν αυτό δεν είναι

δυνατό να επιλυθεί εντός ολίγων λεπτών, τότε μπορεί κατά την κρίση του εξεταστή να μεταφερθεί σε επόμενη ομάδα εξεταζόμενων).

18. Σε περίπτωση που ακούγονται φωνές και ήχοι που παραπέμπουν στη λειτουργία υποβολέα και γενικά αν ο εξεταστής έχει βάσιμες υποψίες από τη συμπεριφορά του εξεταζόμενου ότι υπάρχει υποβολέας, τότε ο εξεταζόμενος μηδενίζεται και αποκλείεται από τη συνέχεια της διαδικασίας.

19. Οι φοιτητές θα πρέπει να επιδεικνύουν ευπρεπή συμπεριφορά απέναντι σε όλους τους συμμετέχοντες στην εξεταστική διαδικασία. Η αμφίεση των φοιτητών θα πρέπει να είναι επίσης ευπρεπής, σαν να επρόκειτο να λάβουν μέρος σε εξετάσεις στο φυσικό χώρο αίθουσας διδασκαλίας και γενικά σε δημόσιο χώρο. Σε περίπτωση άσεμνης, προκλητικής, προσβλητικής, ρατσιστικής και εν γένει ανάρμοστης συμπεριφοράς, ο εξεταζόμενος θα μηδενίζεται και θα αποβάλλεται από τη διαδικασία εξέτασης.

20. Η μη-τήρηση των παραπάνω κανόνων και οποιαδήποτε προσπάθεια διατάραξης της διαδικασίας των εξετάσεων θα επιφέρει, κατά την κρίση του διδάσκοντα/ εξεταστή ή των επιτηρητών, το μηδενισμό του εξεταζόμενου και την άμεση αποβολή και αποκλεισμό του από τη συνέχιση της διαδικασίας εξέτασης.

2.6 Απόψεις φοιτητών

Διατυπώθηκαν κάποια ερωτήματα στους φοιτητές μέσα από ένα ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε για να συγκεντρώσουμε τις απόψεις τους για την τηλεκπαίδευση ως μέτρο της πανδημίας του κορωνοϊού, εάν θεωρούν ότι είναι σωστό μέτρο για τον περιορισμό της, πως τους φάνηκε η όλη διαδικασία, αν μπόρεσαν εύκολα να προσαρμοστούν στα μέτρα και τον τρόπο μάθησης, εάν κατάφεραν να έχουν μεγαλύτερη επιτυχία στην εξεταστική, εάν κατάφεραν να παρακολουθήσουν περισσότερα μαθήματα και εάν θέλουν να συνεχιστεί αυτός ο τρόπος εκπαίδευσης.

Οι φοιτητές πιστεύουν ότι η τηλεκπαίδευση ήταν σωστό μέτρο για τον περιορισμό της πανδημίας του κορωνοϊού ωστόσο όταν τελειώσει και εξαλειφθεί ή περιοριστεί ο ιός θέλουν να επιστρέψουν στην καθημερινότητα που είχαν, την «κανονικότητα» όπως έχει χαρακτηριστεί. Τους λείπουν οι συμφοιτητές τους, η επικοινωνία με τους συμφοιτητές τους στο προαύλιο χώρο του Πανεπιστημίου, η αλληλεπίδραση καθηγητή – φοιτητή μέσα στην αίθουσα, η αμεσότητα διατυπώνοντας απορίες κάποια χαλαρά σχόλια για να είναι πιο ευχάριστο το μάθημα, ο όχλος και οι φωνές, μην ξεχνάμε ότι ο φοιτητές πολλά χρόνια εκπαιδεύεται σε σχολικές μονάδες για να είναι κοινωνικός, συνεργάσιμος και να εντάσσεται σε μια ομάδα, αυτά λείπουν από την τηλεκπαίδευση.

Οι φοιτητές με την τηλεκπαίδευση και χωρίς την παρακίνηση την ενθάρρυνση των καθηγητών δεν εμπνέονται δεν δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για κάποιο θεωρητικό ή αδιάφορο για τους ίδιους και δεν αναλαμβάνουν την εκπόνηση μιας εργασίας που θα τους έδινε έξτρα βαθμούς ενώ σε αντίθετη περίπτωση θα ήταν θετική προς αυτήν την κατεύθυνση γιατί μαζεύονται παρεούλα και ανταλλάσσουν απόψεις και σκέψεις για το θέμα της εργασίας που αναλαμβάνουν.

Η τηλεκπαίδευση κατά την άποψη των φοιτητών είναι πιο ξεκούραστη και πιο ενδιαφέρον από το καναπέ του σπιτιού τους δεν επιβαρύνουν τους γονείς τους με λειτουργικά έξοδα, δαπάνες ενοικίου και μετακινήσεων, μετακομίσεων, δεν τους επιφορτίζουν με άλλη μια ανησυχία και άγχος για την έβρεσει σπιτιού, έχουν την θαλπωρή του οικογενειακού περιβάλλοντος το ζεστό φαγητό τους. Αλλά αυτό έχει και τα αρνητικά τους γιατί δεν έχουν το προσωπικό τους χώρο, δεν αναπτύσσουν την προσωπικότητα τους δεν μαθαίνουν την αυτονομία και την διαχείριση των οικονομικών, λειτουργικών εξόδων, των αναγκών τους και την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων τους, ακόμα δεν έχουν την ησυχία που τους προσφέρει μια αίθουσα Πανεπιστημίου γιατί όλο και κάποιος θα σου αποσπάσει την προσοχή στο οικείο περιβάλλον.

Φυσικά ένα πλεονέκτημα που τόνισαν οι φοιτητές σε σύγκριση της δια ζώσης εκπαίδευση με την τηλεκπαίδευση ήταν το άγχος των εξετάσεων όπου μειώθηκε και ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων που άλλους φοιτητές τους εξυπηρέτησε αρκετά, οι οποίοι ήταν σε μεγάλο εξάμηνο ή από μακρινά μέρη ή εργάζονται. Οι εξετάσεις σε μαθήματα με το σύστημα πολλαπλών επιλογών βοήθησαν να αποδώσουν καλύτερα και να έχουν μια υψηλότερη βαθμολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

3.1. Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας

Ο σκοπός της έρευνάς μας είναι να βάλουμε τα θεμέλια για περαιτέρω έρευνα και να εντοπίσουμε πως επηρέασε την μάθηση και το ενδιαφέρον των φοιτητών η τηλεκπαίδευση, εάν είναι θετικοί στην συνέχιση της παρακολούθησης των μαθημάτων με εκπαίδευση εξ' αποστάσεως, αν η άνεση του πατρικού τους σπιτιού μείωσε το άγχος τους στην συμμετοχή τους στις εξετάσεις, το ότι δεν υπήρχαν οι μετακινήσεις είναι θετικό στοιχείο για αυτούς, εάν αυτό το σύστημα με πολλαπλές ερωτήσεις και προφορικά βοήθησε να έχουν μεγαλύτερη επιτυχία στις εξετάσεις ή τους δυσκόλεψε.

Διαβάζοντας προσεκτικά το θεωρητικό μέρος που υπάρχει για την τηλεκπαίδευση διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν θετικά στοιχεία αλλά τα αρνητικά είναι περισσότερα, η εκπαίδευση στην χώρα μας στηρίζεται στην αμεσότητα και την επαφή, συνεργασία και ομαδικότητα, πληροφορία και μάθηση μέσω του μαυροπίνακα. Σύμφωνα λοιπόν με την έρευνα την οποία διεξήγαμε και τους προβληματισμούς που προέκυψαν στην πορεία της έρευνας διαπιστώσαμε ότι ο βασικός σκοπός της καταγραφής των αντιλήψεων των φοιτητών σχετικά με την τηλεκπαίδευση ήταν μονομερές θετικός.

Πιο συγκεκριμένα, επιχειρήσαμε να διερευνήσουμε τις απόψεις των φοιτητών για την τηλεργασία με βάση τα παρακάτω ερωτήματα:

- α) συμφωνούν με τα μέτρα περιορισμού της πανδημίας,
- β) το κύριο ερώτημα μας είναι αν διευκόλυνε η τηλεργασία στην επικοινωνία, την εκπαίδευση και την επιτυχία στις εξετάσεις τους,

- γ) σε ποιο ποσοστό είχε επιτυχία το σύστημα εξέτασης με πολλαπλές ερωτήσεις ή προφορικά,
- δ) πόσο καθοριστικός είναι ο ρόλος καθηγητή για την επίτευξη υψηλών στόχων και την συνεργασία τους για την πραγματοποίηση ομαδικών εργασιών,
- ε) μειώθηκε το άγχος με το σύστημα εξετάσεων μέσω τηλεκπαίδευσης.

3.2. Η περιγραφή του δείγματος

Η έρευνα μας διενεργήθηκε στον φοιτητικό χώρο, για να απαντηθούν τα ερωτήματα μας τεκμηριωμένα σύμφωνα με τις απόψεις των φοιτητών, έτσι συντάχθηκε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο καλά μελετημένο και δομημένο, σύμφωνα με τα ερωτήματα της ερευνάς μας ώστε να υπάρχει ακρίβεια στα αποτελέσματα. Το πλήθος της έρευνας αποτελούνταν από φοιτητές του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Η ανταπόκριση των φοιτητών ήταν επαρκής και πολύ καλή ως δείγμα για την βάση της ερευνάς μας. Το δείγμα των φοιτητών αυτών που συμμετείχαν στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου εκπροσωπούσαν από διάφορα εξάμηνα και τόπους διαμονής, ώστε να διακρίνουμε διαφορετικές απόψεις φοιτητών που είναι σε μεγάλα εξάμηνα και έχουν κάποια εμπειρία και ακόμη φοιτητές που είναι από άλλα μέρη από την έδρα του ΤΕΙ μήπως ευνοήθηκαν γιατί δεν είχαν τα ενοίκια, άλλες δαπάνες και μετακινήσεις.

3.3. Το ερωτηματολόγιο ως ερευνητικό εργαλείο

Για την έρευνα μας, ως εργαλείο συλλογής δεδομένων επιλέχθηκε η σύνταξη ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου του οποίου στην αρχή εξηγούμε τους σκοπούς της ερευνάς μας και τους λόγους που οδήγησαν σε αυτήν την επιλογή, δηλαδή την σύνταξη και την διανομή ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου είναι:

- α) να δοθεί σε μεγάλο δείγμα,
- β) απαιτεί ορισμένο χρονικό διάστημα η διανομή και η συλλογή του,
- γ) δίνουν τη δυνατότητα για άμεση επεξεργασία των απαντήσεων,
- δ) επιτρέπει την ανωνυμία των ερωτώμενων και εξασφαλίζει την πιθανότητα ότι οι απαντήσεις ανταποκρίνονται στις πραγματικές προκλήσεις τέλος,
- ε) δίνει χρόνο στους ερωτώμενους να σκεφτούν τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Το ερωτηματολόγιο αυτό στάλθηκε με ηλεκτρονική αλληλογραφία των φοιτητών διασφαλίζοντας τη σωστή ενημέρωση και οργάνωση συλλογής δεδομένων καθώς συγκέντρωσε επαρκή ποσοστό συμμετοχής. Επίσης προσπαθήσαμε να διαμορφώσουμε το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου με τέτοιο τρόπο ώστε να πείσουμε και να θέλξουμε την πρόθυμη συνεργασία των φοιτητών για να μεγιστοποιηθεί η συμμετοχή τους στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου μας.

Χρησιμοποιήσαμε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής για να συλλέξουμε απαντήσεις για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και να αποδώσουμε τα συμπεράσματα μας και η κλίμακα Likert – ικανοποίησης με διαβάθμιση διαφωνώ, μάλλον διαφωνώ, ούτε διαφωνώ /ούτε συμφωνώ, μάλλον συμφωνώ, συμφωνώ από την οποία κάθε απάντηση αποδίδει την επιλογή του συμμετέχοντα στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Αυτού του τύπου ερωτήσεων έγιναν με σκοπό να συλλεχθούν οι συγκεκριμένες πληροφορίες για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση.

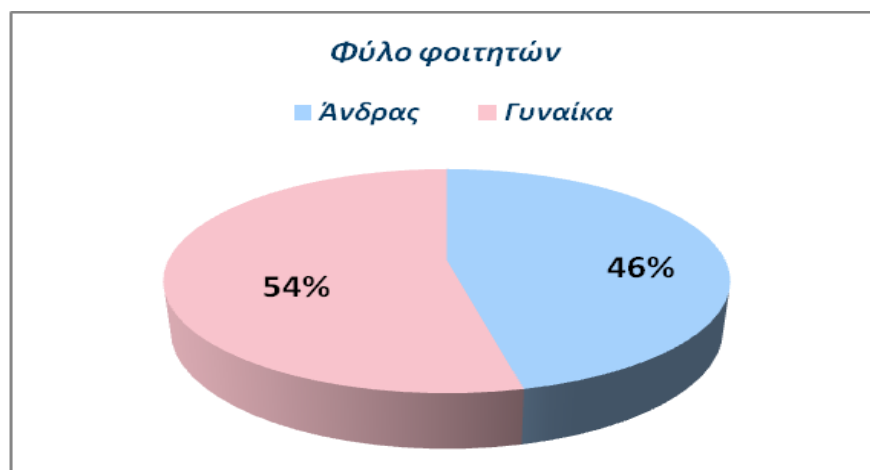
Αρχικά παραθέσαμε τα δημογραφικά στοιχεία όπου περιέχουν τέσσερις ερωτήσεις που μας δίνουν πληροφορίες σχετικά με τα ατομικά και φοιτητικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων.

Έπειτα συμπεριλαμβάνει ερωτήσεις οι οποίες εξετάζουν τις απόψεις και τις αντιλήψεις των συμμετεχόντων φοιτητών. Αυτές οι ερωτήσεις σχετίζονται με την άποψη τους για την πανδημία και την τηλεκπαίδευση. Μετά τη συγκέντρωση των ερωτηματολογίων του δείγματος ακολούθησε η στατιστική επεξεργασία και η ανάλυση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν από τα ερωτηματολόγια, έγινε μέσω του στατιστικού προγράμματος, αφού πρώτα έγινε εξαγωγή των δεδομένων του ερωτηματολογίου με το πρόγραμμα excel και έπειτα έγινε ο έλεγχος και η αποκωδικοποίηση των απαντήσεων αυτών.

3.3.1. Α' Μέρος του ερωτηματολογίου: Δημογραφικά στοιχεία

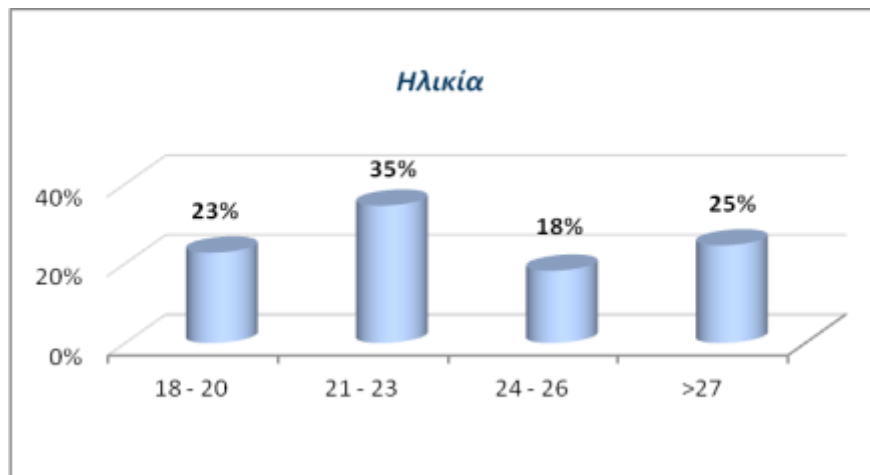
Στο πρώτο μέρος της ερευνάς μας συγκεντρώσαμε τα δημογραφικά στοιχεία των φοιτητών ώστε να έχουμε ένα προφίλ ώστε να γνωρίζουμε τον τρόπο σκέψης και άποψης αυτών.

Γράφημα 1: Φύλο φοιτητών.

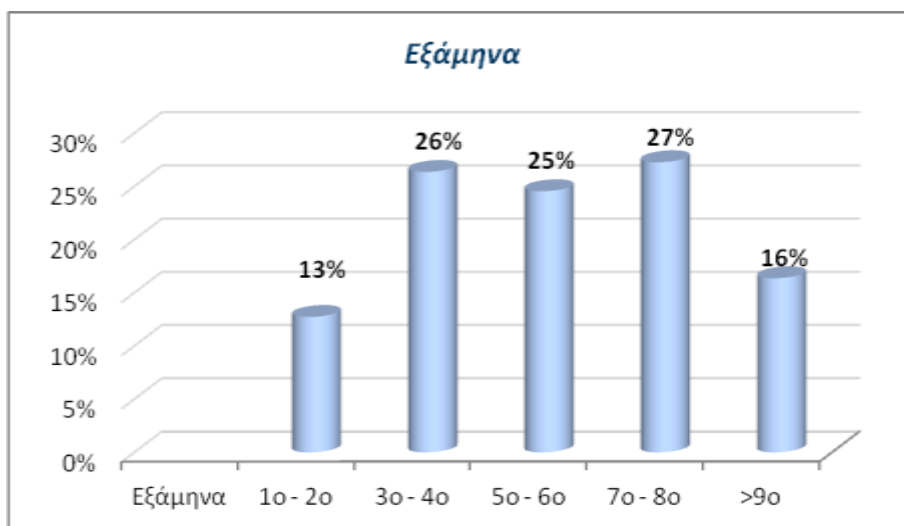
Στο παραπάνω γράφημα 1 αποτυπώνουμε τις απαντήσεις από το σύνολο των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα μας μέσω του ερωτηματολογίου, μας απάντησαν με ποσοστό 46% άνδρες και 54% γυναίκες. Παρουσιάζουμε τις αναλογίες των απαντήσεων των ερωτηθέντων φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα ως προς το φύλο και παρατηρούμε πως το ποσοστό των γυναικών και των ανδρών είναι περίπου ίσο.

Διάγραμμα 2: Ηλικία.

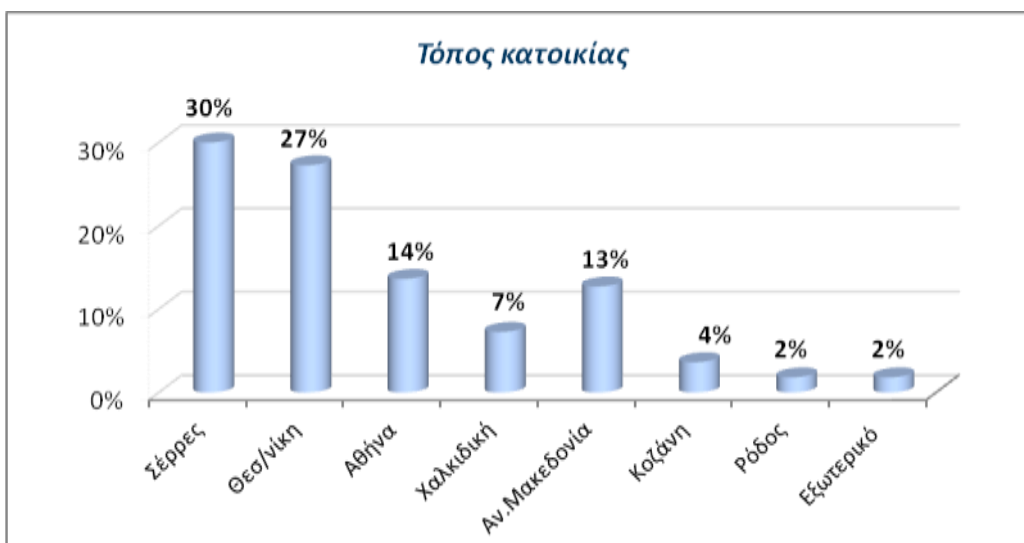
Στο διάγραμμα 2 από το σύνολο των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα διαπιστώνουμε ότι είχαμε τη μεγάλη συμμετοχή στην ηλικία των 21-23, ενώ το 25% ανήκει στην ηλικία πάνω από 27 και το 18% πάνω από 24, συνεπώς έχουμε ένα καλό ποσοστό ηλικιών που είναι έμπειρο με τα μαθήματα και τις εξετάσεις δια ζώσης εκπαίδευσης. Συνεπώς έχουμε ένα καλό δείγμα ως συγκριτικό μέτρο αξιολόγησης της μάθησης δια ζώσης με την μάθηση μέσω μιας ψηφιακής πλατφόρμας εξ' αποστάσεως.

Διάγραμμα 3: Εξάμηνο φοίτησης.

Παραστήσαμε στο διάγραμμα 3 τα ποσοστά των φοιτητών των εξαμήνων που παρακολουθούν τα μαθήματα και μας απάντησαν στην ερευνά μας είναι κυρίως από μεγάλων εξαμήνων έτσι έχουν την εμπειρία σύγκρισης της δια ζώσης εκπαίδευσης με την τηλεκπαίδευση άρα η άποψη τους είναι εμπειρική όχι απλά θεωρητική. Ακόμα το 16% των φοιτητών ανήκουν σε εξάμηνα με λιγότερες υποχρεώσεις σε μαθήματα και τους εξυπηρετεί η μάθηση με τηλεκπαίδευση.

Διάγραμμα 4: Τόπος κατοικίας.

Όσον αφορά τον τόπο κατοικίας των ερωτηθέντων φοιτητών στο παραπάνω διάγραμμα 4 παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι φοιτητές είναι από μέρη εκτός έδρας του ιδρύματος (Σέρρες) αυτό δίνει ενδιαφέρον σε μερικές απαντήσεις και απόψεις τους επειδή με την δια ζώσης εκπαίδευση είχαν λειτουργικά έξοδα, ενοίκια, ανεξαρτησία και αυτονομία και με την τηλεκπαίδευση γλυτώνουν οικονομικές δαπάνες και χρόνο.

3.3.2. Β' Μέρος του ερωτηματολογίου: Η τηλεκπαίδευση ως εκπαίδευση.

Στα παρακάτω διαγράμματα θα αναλύσουμε την τοποθέτηση των φοιτητών συγκριτικά της δια ζώσης εκπαίδευσης σε σχέση με την τηλεκπαίδευση, είναι ευχαριστημένοι, προσαρμόστηκαν, θεώρησαν θετικό βήμα για τον περιορισμό της πανδημίας του covid-19 το κλείσιμο των Πανεπιστημίων.

Διάγραμμα 5: Η τηλεκπαίδευση εξυπηρετεί τους λόγους υγειονομικής ασφάλειας λόγω πανδημίας.

Στο διάγραμμα 5 παρατηρούμε πως το 67% των φοιτητών συμφωνεί με το ερώτημα: «Η τηλεκπαίδευση εξυπηρετεί τους λόγους υγειονομικής ασφάλειας που πάρθηκαν λόγω πανδημίας», συμπέρασμα: πιστεύουν ότι η απόφαση αυτή είναι σωστή και θα αποφέρει αποτελέσματα στο μέλλον, όπως και έγινε.

Διάγραμμα 6: Μπορώ να παρακολουθήσω πιο άνετα τα μαθήματα μέσω τηλεκπαίδευσης.

Στο διάγραμμα 6 το 50% των φοιτητών συμφωνεί πως τα μαθήματα μέσω τηλεκπαίδευσης τα παρακολουθεί πιο εύκολα και άνετα, εφόσον βρίσκεται στο χώρο του σπιτιού του, σε ένα ασφαλές υγειονομικά περιβάλλον, χωρίς την χρήση μάσκας, με άνετη ένδυση και το ρόφημα τους, το τετράδιο τους να κρατάνε σημειώσεις για τις απορίες τις οποίες θα ζητήσει να διευκρινιστούν, ώστε να γίνει περισσότερο κατανοητό το μάθημα που παρακολουθεί. Κυρίως τα θεωρητικά μαθήματα είναι αυτά τα οποία από τον καναπέ του σπιτιού τα παρακολουθείς πιο ξεκούραστα και βολικά.

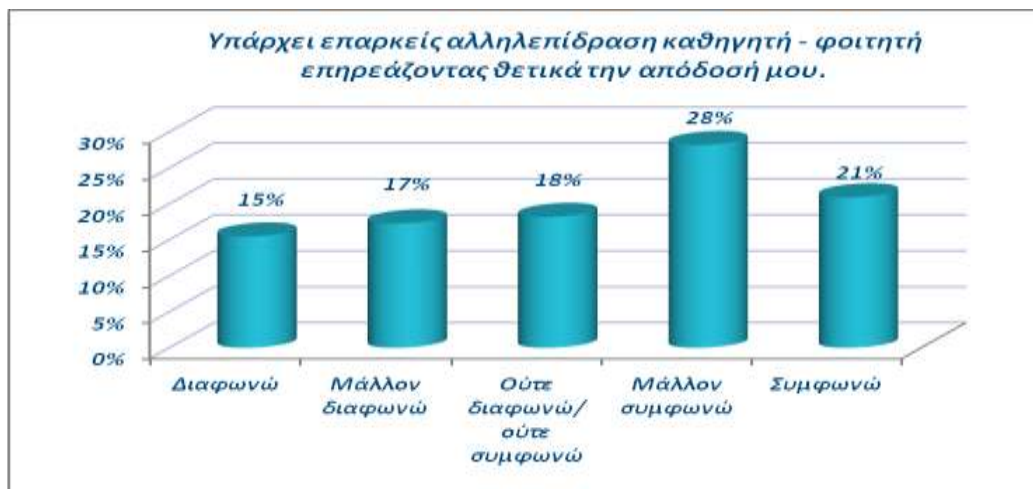
Διάγραμμα 7: Υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ καθηγητή και φοιτητή την ώρα των μαθημάτων.

Παρατηρούμε στο διάγραμμα 7, οι φοιτητές με ποσοστό 50% πιστεύουν ότι υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ καθηγητή και φοιτητή την ώρα του μαθήματος που παρακολουθούν με τηλεκπαίδευση, ωστόσο ένα ποσοστό 18% των φοιτητών διαφωνεί διότι στην δια ζώσης εκπαίδευση ο καθηγητής

βλέπει τα χέρια που σηκώνονται και διακόπτει την ροή του μαθήματος, απαντάει στο ερώτημα δίνει διευκρινήσεις και συνεχίζει το μάθημα του.

Διάγραμμα 8: Υπάρχει επαρκείς αλληλεπίδραση καθηγητή - φοιτητή επηρεάζοντας θετικά την απόδοσή μου.

Ανακαλύψαμε από το διάγραμμα 8 ότι το 49% των φοιτητών εμπνέεται και ενθαρρύνεται από τον καθηγητή που παραδίδει το μάθημα μέσω τηλεκπαίδευσης, επηρεάζοντας θετικά την απόδοσή τους, έτσι ώστε να ενεργούν πρόθυμα με την συμμετοχή τους την ώρα της παράδοσης.

Διάγραμμα 9: Δεν είναι δύσκολο να διατυπώσω τις απορίες μου κατά την διάρκεια του μαθήματος.

Παρατηρούμε στο παραπάνω διάγραμμα πως το 55% των φοιτητών υποστηρίζει ότι δεν είναι δύσκολο να διατυπώσει τις απορίες κατά την διάρκεια του μαθήματος για την επίλυση αποριών ή τις διευκρινήσεις σε κάποια δύσκολα δυσνόητα σημεία, παρόλο που βρίσκονται πίσω από μια οθόνη. Βέβαια το 30% διαφωνεί και δυσκολεύεται στην διατύπωση των αποριών αυτό σημαίνει η δεν μπορεί

να διαχειριστεί την νέα τεχνολογία ή αυτή η απρόσωπη επικοινωνία δυσκολεύει τον αυθορμητισμό, σηκώνω το χέρι.

Διάγραμμα 10: Είναι σημαντική η επικοινωνία με τους συμφοιτητές μου στο χώρο του Πανεπιστημίου.

Στο παραπάνω διάγραμμα 10 διαπιστώνουμε την άποψη των φοιτητών σε ποσοστό 53% οι οποίοι πιστεύουν ότι είναι σημαντική η επικοινωνία με τους συμφοιτητές τους στο χώρο του Πανεπιστημίου, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τους λείπουν τα σχολικά έδρανα, το φοιτητικό περιβάλλον, ο προαύλιος χώρος που επικοινωνούσαν χαλαρά, συζητούσαν τα μαθήματα τους, σχολίαζαν την απόδοσή τους, έλυναν τις απορίες τους και δημιουργούσαν τις ομάδες τους για τις εργασίες τους.

Διάγραμμα 11: Υπάρχει επικοινωνία με τους συμφοιτητές και τους καθηγητές μου κατά τη διάρκεια της τηλεκπαίδευσης.

Στο διάγραμμα 11 το 32% των φοιτητών μάλλον συμφωνεί ότι υπάρχει επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών κατά την παράδοση του μαθήματος μέσω της

τηλεκπαίδευσης, αλλά είναι σημαντικό να επισημάνουμε το 20% καθόλου αμελητέο ποσοστό που μάλλον διαφωνεί και θέλει να γυρίσει στο φοιτητικό περιβάλλον, όπως είδαμε και στο προηγούμενο διάγραμμα.

Διάγραμμα 12: Θα ήθελα να συνεχιστεί η τηλεκπαίδευση μετά το τέλος της πανδημίας.

Οι φοιτητές διαφωνούν πάνω από το σαράντα τοις εκατό (40%) ότι θα ήθελαν να συνεχιστεί η τηλεκπαίδευση μετά το τέλος της πανδημίας. Αντιλαμβανόμαστε ότι οι φοιτητές έχουν εμπιστοσύνη στα μέτρα της κυβέρνησης για τον περιορισμό της πανδημίας αλλά όταν περιοριστεί θέλουν γυρίσουν στην «κανονικότητα» τους. Βέβαια οι φοιτητές από μακρινά μέρη και τελειόφοιτοι συμφωνούν κατά 31% ότι θέλουν να συνεχίσουν την τηλεκπαίδευση και είναι κατανοητό, εφόσον εξυπηρετεί στην μείωση του κόστους, των λειτουργικών εξόδων και των μετακινήσεων.

3.3.3. Γ' Μέρος του ερωτηματολογίου: Η άποψη των φοιτητών

Σε αυτήν την ενότητα μέσω διαγραμμάτων εμβαθύνουμε και καταγράφουμε την άποψη των φοιτητών μέσα από την εμπειρία τους και την επαφή τους με την τηλεκπαίδευση τα μελανά και τα θετικά στοιχεία αυτής, για τυχόν διαμόρφωση και βελτίωση της.

Διάγραμμα 13: Αφιερώνω περισσότερες ώρες στο διάβασμα λόγω τηλεκπαίδευσης.

Οι περισσότεροι φοιτητές τοποθετήθηκαν αρνητικά με ποσοστό πάνω από 50% διαφωνούν ή μάλλον διαφωνούν, συνεπώς δεν ενθαρρύνονται και δεν έχουν την ανάλογη παρακίνηση για να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην μελέτη τους μέσω της τηλεεκπαίδευσης. Η αμεσότητα έχει επιρροή και θετική προσέγγιση για ανάπτυξη του ενδιαφέροντος προς τα μαθήματα.

Διάγραμμα 14: Η μάθηση με τηλεεκπαίδευσης είναι αποδοτικότερη σε σύγκριση με την δια ζώσης μάθηση.

Οι περισσότεροι φοιτητές με ποσοστό πάνω από 50% διαφωνούν ή μάλλον διαφωνούν πως η απόδοση τους ήταν καλύτερη παρακολουθώντας μαθήματα με τηλεεκπαίδευση πίσω από μια οθόνη, οπότε η μάθηση μέσω της τηλεεκπαίδευσης είναι μια μονόδρομη διάλεξη χωρίς αυθόρμητη συμμετοχή (σηκώνω το χέρι και λέω την άποψη μου) συνεπώς επιθυμούν μια πιο αμφίδρομη - επικοινωνιακή μάθηση με μεταδοτικότητα και έμπνευση για να αποδώσουν καλύτερα.

Διάγραμμα 15: Είμαι ικανοποιημένος/η με την παρακολούθηση μαθημάτων εξ' αποστάσεως.

Παρατηρούμε το 30% των φοιτητών είναι ικανοποιημένοι με την παρακολούθηση μαθημάτων εξ' αποστάσεων, το αποτέλεσμα της έρευνας μας δίνει τα εξής συμπεράσματα: α) λειτούργησε η τηλεεκπαίδευση ως μάθηση, β) εξυπηρέτησε τα μέτρα περιορισμού της πανδημίας και γ) διευκόλυνε

τους φοιτητές από απομακρυσμένες περιοχές. Το 25% των φοιτητών μάλλον συμφωνούν ότι είναι ικανοποιημένοι διότι όπως διατυπώσαμε στα δημογραφικά στοιχεία το 25% είναι πάνω από 27 ετών άρα είναι άτομα με εργασιακές υποχρεώσεις που τους εξυπηρετεί η παρακολούθηση των μαθημάτων από τον δικό τους χώρο, ακόμα βλέπουμε ότι ένα μεγάλο ποσοστό είναι από μέρη εκτός Σερρών, όπου εδρεύει το Πανεπιστήμιο, με αποτέλεσμα το να παρακολουθούν μαθήματα χωρίς μετακινήσεις ίσως τους διευκόλυνε.

Διάγραμμα 16: Προτιμάω την παρακολούθηση μαθημάτων δια ζώσης, τηρώντας όλα τα μέτρα προστασίας.

Το 35% των φοιτητών προτιμούν την παρακολούθηση μαθημάτων δια ζώσης τηρώντας όλα τα υγειονομικά μέτρα προστασίας κατά της πανδημίας του covid-19, συμπεραίνουμε ότι τα μικρότερα εξάμηνα θέλουν να βρίσκονται σε φοιτητικό περιβάλλον, άμεση επαφή με τους συμφοιτητές τους, με αμεσότητα και συγκέντρωση στα μαθηματά τους.

Διάγραμμα 17: Η εκπαίδευση εξ' αποστάσεως καλύπτει τις ανάγκες μάθησης των φοιτητών.

Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση κάλυψε τις ανάγκες των φοιτητών, οι οποίοι κατάφεραν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των μαθημάτων για να έχουν θετικά αποτελέσματα στις εξετάσεις.

Διάγραμμα 18: Η εκπαίδευση εξ' αποστάσεως με βοηθάει να παρακολουθήσω και να συμμετέχω στα μαθήματα άλλων εξαμήνων.

Βλέπουμε στο παραπάνω διάγραμμα ότι οι φοιτητές συμφωνούν απόλυτα ότι με την τηλεεκπαίδευση τους δόθηκε η δυνατότητα να παρακολουθήσουν μαθήματα άλλων εξαμήνων και να συμμετέχουν στις εξετάσεις αυτών, με την δια ζώσης πολλά μαθήματα ήταν την ίδια ώρα ενώ με την τηλεεκπαίδευση το πρόγραμμα ήταν πιο απλωμένο και από την άνεση του σπιτιού μπορούσαν να παρακολουθήσουν περισσότερα μαθήματα.

Διάγραμμα 19: Η τηλεεκπαίδευση αναπτύσσει την ομαδικότητα και καλής συνεργασίας για την εκπόνηση εργασιών.

Οι φοιτητές σε ποσοστό 45% πιστεύουν ότι η τηλεεκπαίδευση δεν προσφέρει στην ανάπτυξη της ομαδικότητας και της συνεργασίας για την εκπόνηση εργασιών, οι τεχνολογία προσφέρει παράθυρα διαλόγου για δημιουργία ομάδας ώστε να μπορούν να δουλέψουν μια εργασία αλλά μπορούν να προκύψουν τεχνικά προβλήματα, οπότε οι φοιτητές προτιμούν να μαζεύονται σε ένα φιλικό σπίτι να

ανταλλάξουν απόψεις και σκέψεις διαβάζοντας ο καθένας την βιβλιογραφία που του αναλογεί για την εκπόνηση της εργασίας και τέλος κάποιος να αναλάβει την σύνταξη και την συγγραφή της.

Διάγραμμα 20: Με την εκπαίδευση εξ' αποστάσεως είμαι πιο ξεκούραστος/η και παρακολουθώ τα μαθήματα με περισσότερο ενδιαφέρον.

Στο διαγράμμα μας αναφέρεται με ποσοστό 57% ότι οι φοιτητές συμφωνούν πως η εκπαίδευση με τηλεργασία είναι πιο ξεκούραστη οπότε και η παρακολούθηση των μαθημάτων πραγματοποιείται με περισσότερο ενδιαφέρον. Η κουρασή είναι ένας αρνητικός παράγοντας που μειώνει και την συμμετοχή σε ένα μάθημα και την λειτουργικότητα του εγκεφάλου, αντίθετα ένας ξεκούραστος και φρέσκος εγκέφαλος συμμετέχει περισσότερο, βρίσκεται σε πλήρη διαύγεια.

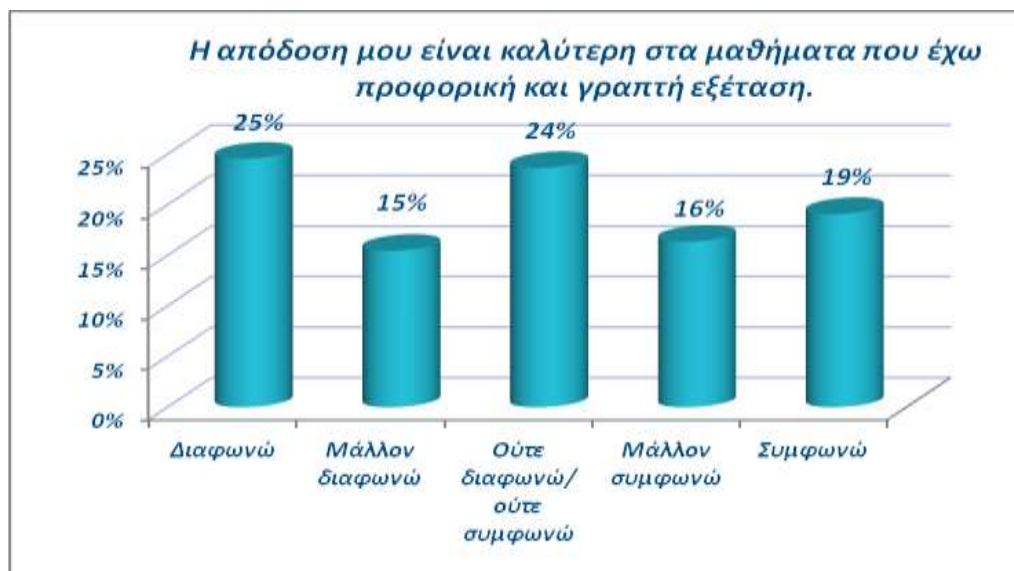
Διάγραμμα 21: Η τηλεεκπαίδευση είναι ο τρόπος μάθησης που μου ταιριάζει.

Αν τελικά η τηλεεκπαίδευση είναι ο τρόπος μάθησης που ταιριάζει στους φοιτητές δίχασε το 39% των φοιτητών δεν συμφωνούν και χρειάζονται το χώρο τους, το χρόνο τους, την προσωπική επαφή και τα

έδρανα, φοιτητικό περιβάλλον, ενώ το 35% των φοιτητών πιστεύει ότι τους ταιριάζει περισσότερο αυτός ο τρόπος μάθησης, λογικά σύμφωνα με τα δημογραφικά στοιχεία επειδή στην έρευνα μας συμμετείχαν φοιτητές από μεγάλα εξάμηνα και από μακρινά μέρη, αυτοί τοποθετήθηκαν θετικά, τους οποίους εξυπηρετεί η τηλεεκπαίδευση.

Διάγραμμα 22: Η απόδοση μου είναι καλύτερη στα μαθήματα που έχω προφορική και γραπτή εξέταση.

Παρατηρούμε στο διαγράμμα ότι υπάρχουν διάφορες απόψεις στο ερώτημα αν η απόδοση των φοιτητών είναι καλύτερη στα μαθήματα που έχουν προφορική και γραπτή εξέταση, το τοπίο δεν είναι εντελώς ξεκάθαρο, άρα το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών διαφωνούν και είναι αναποφάσηστοι.

Διάγραμμα 23: Η απόδοση μου είναι υψηλότερη στα μαθήματα που έχουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Παρατηρούμε στο διαγράμμα ότι το 73% των φοιτητών είχαν υψηλότερη απόδοση σε μαθήματα που εξετάστηκαν με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και αυτό έχει δύο συντιστώσεις α) οι ερωτήσεις ήταν

πιο κατευθυνόμενες οπότε ένας διαβασμένος φοιτητής κατανοή και απαντάει άμεσα χωρίς να χρονοτριβή και β) οι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής δίνουν την δυνατότητα να καταλάβει ο καθηγητής ποιος μελέτησε και ποιος τις απαντάει στην τυχή, τέλος βγάζει άμεσα αποτελέσματα και έχεις την γνώση εάν είχες καλή απόδοση.

Διάγραμμα 24: Η προφορική εξέταση σε συνδυασμό με την γραπτή εξέταση αποδίδει καλύτερα αποτελέσματα στην τελική βαθμολογία.

Ανακαλύψαμε και στο παραπάνω διάγραμμα πως οι φοιτητές δεν μπόρεσαν να δώσουν ένα εμφανή θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα, με ένα ποσοστό 30% δεν παίρνουν θέση και μόνο το 25% των φοιτητών συμφωνούν ότι ο συνδιασμός προφορικής με την γραπτή εξέταση αποδίδει καλύτερα αποτελέσματα στην τελική βαθμολογία, ίσως γιατί κάποιιοι είναι καλύτεροι στο να εξηγήσουν και να αναλύσουν μια απάντηση και άλλοι καλύτεροι στο να γράψουν τον συλλογισμό τους.

Διάγραμμα 25: Οι εξετάσεις με τηλεκπαίδευση είναι πιο εύκολες.

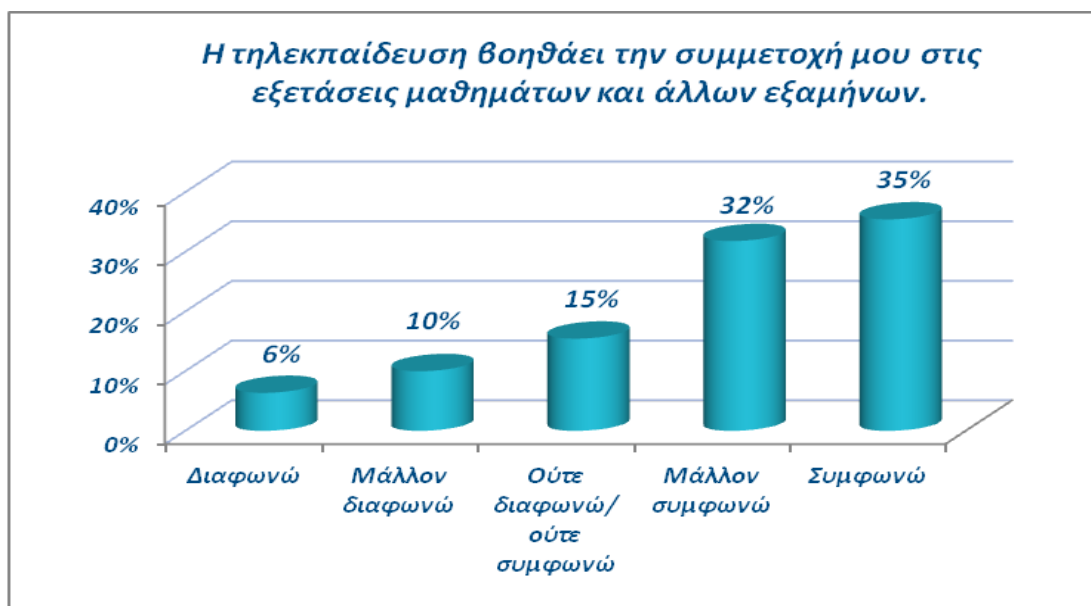

Το διάγραμμα μας επιβεβαιώνει αυτό που υποστήριζαν οι περισσότεροι σε ποσοστό φοιτητές ότι οι εξετάσεις με τηλεκπαίδευση είναι πιο εύκολες, διότι τους εξυπηρετεί λειτουργικά, οικονομικά (χωρίς

κόστος) και χρονικά (χωρίς μετακινήσεις). Και όπως θα δούμε παρακάτω με λιγότερο άγχος κάτι που διευκολύνει πολύ τον φοιτητή στο να έχει καλύτερη απόδοση.

Διάγραμμα 26: Η τηλεκπαίδευση βοηθάει την συμμετοχή μου στις εξετάσεις μαθημάτων και άλλων εξαμήνων.

Βλέπουμε στο παραπάνω διάγραμμα ότι οι φοιτητές συμφωνούν απόλυτα ότι με την τηλεκπαίδευση τους δόθηκε η δυνατότητα να συμμετέχουν στις εξετάσεις άλλων εξαμήνων, από την άνεση του σπιτιού μπορούσαν να συμμετέχουν σε εξετάσεις περισσότερων μαθημάτων διότι ήταν πιο ξεκούραστα και δεν είχαν μετακινήσεις.

Διάγραμμα 27: Στις εξετάσεις εξ' αποστάσεως πρέπει να μελετώ περισσότερο.

Παρατηρώντας προσεκτικά το διάγραμμα και συγκρίνοντας το με το διάγραμμα 18 διαπιστώνουμε ότι οι φοιτητές δεν παρακινούνται και δεν εμπνέονται με την εκπαίδευση μέσω τηλεκπαίδευσης, γίνονται περισσότερο αμελής, δεν αφιερώνουν πολύ χρόνο στην μελέτη με αποτέλεσμα όπως βλέπουμε στις

εξετάσεις να διαβάζουν περισσότερο για να ανταπεξέλθουν σε αυτές, ωστόσο ένα ποσοστό 30% των φοιτητών δεν θέλησε να πάρει θέση.

Διάγραμμα 28: Στις εξετάσεις εξ' αποστάσεως το άγχος είναι μειωμένο.

Το 50% των φοιτητών που συμμετείχε στην έρευνα απάντησε ότι το σύστημα της τηλεκπαίδευσης στις εξετάσεις μείωσε το άγχος τους, διότι αναλογιζόμαστε ότι οι μετακινήσεις, ο χρόνος αναμονής μέχρι να αρχίσουν οι εξετάσεις, μέχρι να δοθούν τα θέματα αναπτύσσει μια σχετική αγωνία και ένα άγχος, ενώ ο χώρος του σπιτιού σου, το νερό, ο καφές δίπλα του έχει μια δόση χαλάρωσης μέχρι να αρχίσει η εξέταση του μαθήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 Συμπεράσματα της έρευνας και προτάσεις για το μέλλον

Τα συμπεράσματα της έρευνάς μας απορρυθμίζονται ως εξής:

- Οι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνά μας, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών είναι από άλλα μέρη εκτός έδρας του εκπαιδευτικού ιδρύματος, ακόμη το 60% των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνά μας ήταν μεγάλα εξάμηνα 5^ο έως 8^ο αυτό σαν προφίλ μας δίνει πολλά συμπεράσματα: α) έχουν εμπειρία στις εξετάσεις με δια ζώσης εκπαίδευση οπότε έχουν μέτρο σύγκρισης β) έχουν παρακολουθήσει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό μαθημάτων για να απαντήσουν τεκμηριωμένα και με επίγνωση, γ) βρίσκονται κοντά στο πτυχίο και σκέφτονται το επόμενο βήμα της επαγγελματικής αποκατάστασης.
- Το 75% των φοιτητών πιστεύει ότι η τηλεκπαίδευση εξυπηρετεί την υγειονομική ασφάλειά τους για τον περιορισμό της πανδημίας εφόσον δεν υπάρχει συνωστισμός και άμεση επαφή για την μετάδοση του ιού. Ωστόσο το 60% των φοιτητών υποστηρίζει ότι είναι σημαντική η επικοινωνία με τους συμφοιτητές τους στο χώρο του Πανεπιστημίου και κατά μέσο όρο το 37% θέλει μετά την

πανδημία να γυρίσει στα πανεπιστημιακά έδρανα με δια ζώσης εκπαίδευση η ψηφιακή μάθηση παρόλο που είναι πιο προσιτή σε αυτούς γιατί από μικρή ηλικία έχουν επαφή και γνώση Η/Υ τους αφήνει αδιάφορους προτιμούν την αμεσότητα που προσφέρει ο χώρος του Πανεπιστημίου γι' αυτό και το 30% κατά μέσω όρο θα προτιμούσε να τηρούνται τα υγειονομικά πρωτόκολλα και να βρίσκονται στις αίθουσες.

- Παρουσιάζουν την τηλεκπαίδευση ως τρόπο μάθησης που προσφέρει άνεση και ξεκούραση, είναι ικανοποιημένοι και με τον τρόπο που οργανώθηκε και λειτούργησε θεωρούν ότι είναι κάτι που τους ταιριάζει με αυτές τις συνθήκες. Εξυπηρετεί τους φοιτητές μεγάλων εξαμήνων ή φοιτητές στο πτυχίο που «χρωστάνε» ένα ή δύο μαθήματα, ακόμη κατά την άποψη τους είναι πιο εύκολες οι εξετάσεις και έχουν λιγότερο άγχος διότι δεν έχουν μετακινήσεις, αναμονή και κάποια άλλη χρονοτριβή η οποία δεν τους αφήνει χώρο για ένα συγκεντρωμένο μυαλό.
- Οι φοιτητές πιστεύουν ότι η τηλεκπαίδευση είναι απρόσωπη, δεν εμπνέει και δεν παρακινεί στην εκπόνηση εργασιών, βέβαια υποστηρίζουν ότι υπάρχει αλληλεπίδραση καθηγητή – φοιτητή κατά την διάρκεια της παράδοσης ενός μαθήματος και πως δεν τους είναι δύσκολο να διατυπώσουν τις απορίες τους και τις διευκρινήσεις για να γίνει κατανοητό το μάθημα. Η αλληλεπίδραση αυτή επηρεάζει θετικά την απόδοσή τους αλλά παρόλα αυτά δεν υπάρχει η αυθόρμητη απορία, το χαλαρό αστείο που κάνει το μάθημα πιο ευχάριστο και πιο ενδιαφέρον, λείπει το κοινωνικό περιβάλλον.
- Τέλος διαπιστώσαμε ότι οι φοιτητές στις εξετάσεις με τηλεκπαίδευση δεν δυσκολεύτηκαν ιδιαίτερα, μάλιστα σε μαθήματα με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είχαν υψηλότερη απόδοση. Μπόρεσαν να παρακολουθήσουν, να εξεταστούν σε μαθήματα άλλων εξαμήνων. Δεν αφιέρωσαν περισσότερο χρόνο στην μελέτη λόγω τηλεκπαίδευσης, γι' αυτό παρατηρούμε ότι στις εξετάσεις το 27% των φοιτητών απάντησαν ότι μελέτησαν περισσότερες ώρες για να ανταπεξέλθουν και να έχουν θετικά αποτελέσματα με υψηλή βαθμολογία.

Προτείνουμε για το μέλλον μέσα από στοιχεία του e-learning και του zoom να γίνει στατιστική μελέτη ώστε να διαπιστώσουμε σε ποια μαθήματα οι φοιτητές είχαν μεγαλύτερη απόδοσή με την τηλεκπαίδευση σε σχέση με την δια ζώσης εκπαίδευση, μέσω συγκεκριμένων πια ερωτήσεων για να ανακαλύψουμε τι τους δυσκόλεψε, που θα ήθελαν να γίνουν αλλαγές, πως θα μπορούσε να γίνει πιο ευέλικτη η μάθηση και η εξέταση μαθημάτων, τέλος εάν θα πρότειναν οι ίδιοι οι φοιτητές την τηλεκπαίδευση ως εξυπηρέτηση των μεγάλων εξαμήνων ή των εργαζόμενων φοιτητών μέσα από ένα εναλλακτικό πρόγραμμα σπουδών.

4.2. Περιορισμοί και αδυναμίες της έρευνας

Λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και το κλείσιμο των Πανεπιστημίων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ήταν δύσκολη η πρόσβαση και η διανομή του ερωτηματολογίου, δεν υπήρχε πρόσφορο έδαφος για συζήτηση και διευκρινήσεις σχετικά με τις ερωτήσεις.

Η απρόσωπη επικοινωνία έφερε αμφισβήτηση, αδυναμία στην συγκέντρωση των email των φοιτητών, δεν υπήρχε η διάθεση για να απαντήσουν διότι το ενδιαφέρον τους ήταν στραμμένο στην επικαιρότητα σχετικά με την πανδημία με αποτέλεσμα να μην μπορούσαμε να μαζεύουμε εύκολα απαντήσεις. Ακόμα και τα βιβλιογραφικά στοιχεία για να τα συλλέξουμε και να τα γράψουμε σε αυτήν την εργασία δεν ήταν εύκολα γιατί δεν υπήρχε αρκετή βιβλιογραφία σχετικά με τον covid-19 οπότε η περισσότερη πληροφορία ήταν από σελίδες του ΕΟΔΥ στο ιντερνέτ που αναλύουν το γεγονός.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγγελάκης Βάιος, (2008) «Τα πολυμέσα στην εκπαίδευση», Τμήμα Πληροφορικής, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Δεβετζής Λάζαρος, (2014) «Mobile learning : Μάθηση μέσω κινητών συσκευών», Σχολή Τεχνολογικών εφαρμογών ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Νίκου Αλεξάνδρα, (2012) «Συστήματα e-learning πλατφόρμες, διδακτικά μοντέλα και αξιολόγηση χαρακτηριστικών αντιπροσωπευτικών περιβάλλοντων», Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Καλπαξίδου Ελένη, (2008-09) «Περιγραφή και συγκριτική μελέτη της αίθουσας τηλεεκπαίδευσης», Πτυχιακή εργασία, Τμήμα Πληροφορικής του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Κιούσης Αναστάσιος – Χαρίλαος, (2014) «Διαδικτυακή πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης – Η περίπτωση διαχειριστών με τους σπουδαστές», Μεταπτυχιακή διατριβή, Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Κοκκινάκη Μαρία, (2017) «Διδακτικής της Πληροφορικής», Πτυχιακή εργασία, Τμήμα Μηχανικών ηλεκτρονικών υπολογιστικών συστημάτων των Τ.Ε., ΑΕΙ Πειραιά Τ.Τ.

Κωνσταντινίδου Ευγενία, (2015) «Συγκριτική μελέτη εφαρμογών διαχείρισης περιεχομένου moodle, drupal και wordpress για την δημιουργία ισότοπου τηλεεκπαίδευσης μαθήματος της ιατρικής σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων», Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕΙ Ηπείρου

Λαμπαδίτης Π. Ιωάννης, (2020) «Περιβάλλοντα Τηλεκπαίδευσης & Τηλεξέτασης – Η περίπτωση του e-Class», Διπλωματική εργασία, Σχολή Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Λαμπράκη Βικτωρία και Κοντονίκα Ελένη, (2015) «Τηλεκπαίδευση – Εργαλεία Διδακτική προσέγγιση», Τμήμα Τηλεπληροφορικής και Διοίκησης του ΤΕΙ Ηπείρου.

Μιχελή Κωνσταντίνα και Σιγάλα Ειρήνη, (2017) «Μελέτη σύγχρονης αίθουσας διδασκαλίας – τηλεεκπαίδευση – τηλεδιάσκεψη για άτομα με ειδικές ανάγκες», Τμήμα Ηλεκτρονικών Μηχανικών του ΑΕΙ Πειραιά.

Μοσιάλου Μαρία και Μαρνέλου Κατερίνα, (2017) «Τηλε-εκπαίδευση, Λογισμικό και Εφαρμογή», Τμήμα Τηλεπληροφορικής και Διοίκησης του ΤΕΙ Ηπείρου

Πικραμένος Νικόλαος, (2010) «Πράκτορες διεπαφής σε συστήματα ηλεκτρονικής μάθησης», Πτυχιακή εργασία, Τμήμα Πληροφορικής του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Παναγιωτοπούλου Αικατερίνη, «E-learning», Πτυχιακή εργασία, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και υπολογιστών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Σταματίου Προκόπιος και Χαλκιάς Κωνσταντίνος, (2006) «Τηλεματική και Τηλεκπαίδευση», Τμήμα Τηλεπληροφορικής και Διοίκησης του ΤΕΙ Ηπείρου.

Πηγές στο διαδίκτυο:

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο: www.eap.gr

Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Σερρών): [Σύστημα Ηλεκτρονικής Εκπαίδευσης ΔΙ.ΠΑ.Ε - Σέρρες \(ihu.gr\)](http://www.ihu.gr)

Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Σερρών): [Κανονισμός- Οδηγίες λειτουργίας αιθουσών εργαστηρίων κατά της διασποράς του Covid-19 | ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ \(ihu.gr\)](http://www.ihu.gr) Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Σερρών): [Πλατφόρμα Εξετάσεων Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων \(ihu.gr\)](http://www.ihu.gr).

Επίσημη ηλεκτρονική σελίδα Wikipedia: [COVID-19 - Βικιπαίδεια \(wikipedia.org\)](https://www.wikipedia.org)

Ηλεκτρονική εφημερίδα «Το Βήμα», <https://www.tovima.gr>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ
ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

Αγαπητές συναδέλφισσες/ Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στα πλαίσια εκπόνησης της Πτυχιακής εργασίας του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), με θέμα: «**Η άποψη των φοιτητών για την τηλεκπαίδευση στα πλαίσια της πανδημίας του “covid 19”**». Θα παρακαλούσα να αφιερώσετε 2 λεπτά από τον πολύτιμο χρόνο σας, ώστε να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο, το οποίο αφορά το ερευνητικό μέρος της εργασίας. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι ανώνυμη και εθελοντική. Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την ανεκτίμητη βοήθεια σας, παραμένω στη διάθεση σας για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου μέσω email: ntina.kalen@gmail.com.

Με εκτίμηση
Κωνσταντίνα Καλένδραλη

Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

1. Φύλο

Άνδρας   Γυναίκα

2. Ηλικία

18 – 20   21 – 23   24 – 26   27 και άνω

3. Εξάμηνο φοίτησης:

4. Τόπος διαμονής:

Τηλεκπαίδευση – Απόψεις	Διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ /ούτε διαφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Συμφωνώ
Η τηλεκπαίδευση πιστεύω ότι εξυπηρετεί τους λόγους υγειονομικής ασφάλειας λόγω πανδημίας	☐	☐	☐	☐	☐
Μπορώ να παρακολουθήσω πιο άνετα τα μαθήματα μέσω τηλεκπαίδευσης.	☐	☐	☐	☐	☐
Υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ καθηγητή και φοιτητή την ώρα των μαθημάτων.	☐	☐	☐	☐	☐
Υπάρχει επαρκείς αλληλεπίδραση καθηγητή - φοιτητή επηρεάζοντας θετικά την απόδοσή μου.	☐	☐	☐	☐	☐
Δεν είναι δύσκολο να διατυπώσω τις απορίες μου κατά την διάρκεια του μαθήματος.	☐	☐	☐	☐	☐
Είναι σημαντική η επικοινωνία με τους συμμαθητές μου στο χώρο του Πανεπιστημίου.	☐	☐	☐	☐	☐

Υπάρχει επικοινωνία με τους συμφοιτητές και τους καθηγητές μου κατά τη διάρκεια της τηλεκπαίδευσης.	☐	☐	☐	☐	☐
Θα ήθελα να συνεχιστεί η τηλεκπαίδευση και μετά το τέλος της πανδημίας.	☐	☐	☐	☐	☐
Αφιερώνω περισσότερες ώρες στο διάβασμα λόγω τηλεκπαίδευσης.	☐	☐	☐	☐	☐
Η μάθηση με τηλεκπαίδευσης είναι αποδοτικότερη σε σύγκριση με την δια ζώσης μάθηση.	☐	☐	☐	☐	☐
Είμαι ικανοποιημένος/η με την παρακολούθηση μαθημάτων εξ' αποστάσεως.	☐	☐	☐	☐	☐
Προτιμάω την παρακολούθηση μαθημάτων δια ζώσης, τηρώντας όλα τα μέτρα προστασίας.	☐	☐	☐	☐	☐
Η εκπαίδευση εξ' αποστάσεως καλύπτει τις ανάγκες μάθησης των φοιτητών.	☐	☐	☐	☐	☐
Η εκπαίδευση εξ' αποστάσεως με βοηθάει να παρακολουθήσω μαθήματα άλλων εξαμήνων.	☐	☐	☐	☐	☐
Η τηλεκπαίδευση αναπτύσσει την ομαδικότητα και καλής συνεργασίας για την εκπόνηση εργασιών.	☐	☐	☐	☐	☐
Με την εκπαίδευση εξ' αποστάσεως είμαι πιο ξεκούραστος/η και παρακολουθούσα τα μαθήματα με περισσότερο ενδιαφέρον.	☐	☐	☐	☐	☐
Η τηλεκπαίδευση είναι ο τρόπος μάθησης που μου ταιριάζει.	☐	☐	☐	☐	☐
Τηλεκπαίδευση – Εξεταστική	Διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ /ούτε διαφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Συμφωνώ
Η απόδοση μου είναι καλύτερη στα μαθήματα που έχω προφορική και γραπτή εξέταση.	☐	☐	☐	☐	☐
Η απόδοση μου είναι υψηλότερη στα μαθήματα που έχουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	☐	☐	☐	☐	☐
Η προφορική εξέταση σε συνδυασμό με την γραπτή εξέταση αποδίδει καλύτερα αποτελέσματα στην τελική βαθμολογία.	☐	☐	☐	☐	☐
Οι εξετάσεις με τηλεκπαίδευση είναι πιο εύκολες.	☐	☐	☐	☐	☐
Η τηλεκπαίδευση βοηθάει την συμμετοχή μου στις εξετάσεις μαθημάτων και άλλων εξαμήνων.	☐	☐	☐	☐	☐
Στις εξετάσεις εξ' αποστάσεως πρέπει να μελετώ περισσότερο.	☐	☐	☐	☐	☐
Στις εξετάσεις εξ' αποστάσεως το άγχος είναι μειωμένο.	☐	☐	☐	☐	☐